

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 83.

Izhaja vsak dan svojo izredno nedeljo in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28— | četrt leta 7—
pol leta 14— | na mesec 1-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

„V okviru dežel.“

Priljubljenost se definitivna vlada ima že svoj »narodni program«. Njen bodoči predsednik vitez Seidler je že v drugič, odkar vodi državne posle, na prav odkritosrčen način priznal, kako se je pri nas dosedaj vladalo. Svoj čas je v ustavnem odseku povedal, da je ostal paragraf narodne enakopravnosti, člen XIX., le na papirju, tokrat je v »Fremdenblattu« obsojil dosedanj sistem izigravanja narodov. Stari divide et impera je torej sedaj oficijelno priznan kot maksima bivših avstrijskih vlad. Ta confiteor slišimo radi in beležimo ga v vsej njegovih prostodušnosti.

Odvrnili pa ne bo naše kritične pozornosti od načrta, ki naj dokaže, da se je režim spokoril in da se hoče popraviti. Bili so časi, ko bi nas bila beseda o narodni avtonomiji iz ust vodilnega državnika navdala z nepopisno radostjo ter zaslepila tako, da bi si niti prav ne ogledali, kaj pomeni, kaj prinaša našemu narodu. Ti časi so minili. V mukah in trpljenju vojne dobe se je naš narod prerodil, v ponižanju in preganjanju je vstal njegov ponos, razširil se je njegov pogled, poglobila se je njegova samozavest in porodila se je globoka vera v boljšo bodočnost. Zavedel se je, da je združen s Hrvati in Srbi nepremagljiv in začutil je, kako ideja ujedinjenja jači njegovo notranjo silo. Spoznal je, da je mlad in da ni rojen za hlapca. Izraz te pomlajene narodne sile je naša deklaracija, ki ni idejal, postavljen in proglašen v uri sanjave navdušenosti, temveč realni načrt, z vso preudarjenostjo in hladnim razumom položeni novi temelji jugoslovanske narodne politike.

S hladno preudarnostjo preizkusa danes narod vsak od kogarkoli izhajajoč predlog o ureditvi svoje usode. Meri ga z merilom svoje deklaracije in se vpraša: ali odgovarja temu, kar so moji zastopniki proglasili kot neobhodni predpogoji za bodoči moj razvoj in napredek? Ali nas vodi k edinemu cilju, ki ga imamo: k svobodi, neodvisnosti, prostosti od tujega nadvladja, samoodločnosti? Ako ne, potem s takim predlogom ne moremo imeti ničesar opraviti, potem o njem ne diskutiramo, ga a limine odklanjamo.

Nova vlada nam ponuja sedaj narodno avtonomijo v kronovinah,

organizirano po sistemu narodnih okrožij. Kaj pomeni to?

Predvsem, da ostanejo dosedanje kronovinske meje nedotaknjene, da se bodemo ločili Jugoslovani še vedno v Štajerce in Kranjce, Korošce in Primorce — da o Hrvatih in Bosancih niti ne govorimo, kajti vladi, ki respektira smešno slučajnost kronovinskih mej, so meje dualizma sakrosanktna uredba božja. Že v tem se torej nahaja vladni program v ostrem nasprotju s programom naše deklaracije.

Poglejmo dalje. Kaj pomeni narodna avtonomija v okviru kronovin? V bistvu le upravno avtonomijo oziroma le avtonomijo v kulturnih zadevah. Na Koroškem ali na Štajerskem nas bi popisali v posebne matrike, ki naj bi bile podlaga posebnih narodnih občin, okrajev in okrožij kot narodnih korporacij, katerim bi bile poverjene takozv. narodne zadeve, t. j. predvsem šolstvo. V posameznem okrožju tvori torej vsaka narodnost za sebe nekako korporacijo, ki z lastnimi sredstvi skrbi za svoje šolstvo in za nekatere druge upravne zadeve. V vseh drugih zadevah pa ostane skupna uprava. Princip, ki ga vlada proglašja v svojem programu je torej princip personalne avtonomije, ki so mu narodi le nekaka posebna društva, v kateri se vstopa z vpisom v matriko, ki so neodvisna od ozemlja, v katerem narod živi in ki imajo svoja pravila in svoj program. V teoriji je ta princip na prvi pogled prav lep in dober, tem slabši pa je v praksi.

Narod ni društvo in vpis v narodno matriko ne more biti merodajen, kadar gre odgovoriti na vprašanje, kdo je pripadnik ene ali druge narodnosti. Z matrikami bi nam na Koroškem vzeli še več rojakov, kakor z ljudskim štetjem, saj vemo, kakšno vlogo igra pritisk oblasti in kapitala v narodnih zadevah. Ali se naj odrečemo tisočim svojim rojakom radi tega, ker so danes še nezavedni in vsem onim, ki jih je prebarvala nemška šola v »Nemce«, vsem neštetim, ki morda zunaj na cesti prepevajo nemške pesmi in zabavljajo na »windischerje«, doma pa z materjo slovensko govorijo, slovensko zdičujejo v boleznih, ki so bili celo življenje »Nemci«, na smrtni postelji pa se poslavljajo od svojih ljubih s slovenskim z bogom? Kdor pozna razmere v naših obmejnih deželah — in vprašanje narodne avtonomije je za to najbolj važno — ta mora reči:

nikdar ne smemo pripustiti, da bi se nam z matrikami za vselej vzelo to, kar je dejansko naše in le na zunaj že tuje, nobeden narodni politik ne more pritrčiti, da bi se nam s vpisovanjem v papirne seznime jemalo naše narodno ozemlje, se nam umetno ožile in potiskale nazaj naše severne meje. Nam matrike, Nemcem ozenljive...

Lahko bi jim bilo v celovškem okraju, ki je po svojem pravem značaju slovenski, reducirati število tistih, ki bi imeli pogum se vpisati za Slovence na minimum ter tako za vedno ugotoviti, da gre za nemško zemljo. Lahko jim je postaviti princip: vsak narod skrbi za svoje, če je na eni strani slovenska masa, ki živi le od dela svojih rok, na drugi strani pa pečica tovarnarjev in trgovcev, ki plačujejo davek iz bogatih dohodkov, katerih vir je žuljava roka slovenskega delavca. Bogastvo nemškega kapitalista za nemško šolstvo, beračija slovenskega delavca za slovensko kulturo! Tako izgleda v praksi kulturna avtonomija zgrajena na personalnem principu.

V ostalem pa je šolstvo le del nacionalnega vprašanja. Narodni boj sega danes globoko v vse panoge javne uprave — od cestnih kazipotov od prepirov in sporov za vozne listke in uradne formulacije do najvišjih uradov. Narodna avtonomija se zato ne more zadovoljiti le s kulturno samoupravo, ona zahteva popolno nacionalno ločitev vse javne uprave, vsake oblasti. Ne le šole morajo biti narodne, tudi vsa druga uprava mora biti v skladu z narodnimi interesi. Otrok v slovensko šolo, oče pa v nemški davčni urad, pred nemškega sodnika, pred nemškega okrajnega glavarja? Pot v slovensko šolo po nemški železnici, po cesti z nemškim kašipotom? Narodna samouprava pod komando nemškega namestnika, pod zaščito nemškega uradništva? To so nepremostljiva nasprotstva. Avtonomen narod ne more ostati pod pokroviteljstvom tujerodnih državnih organov. Ločitev vse javne uprave v mejah kronovin pa pomeni podvojitev vseh stroškov, otežkočanje vsega upravnega dela, neznošno komplikacijo kompetence.

Nerazrešljivo pa ostane pri vsem tem še glavno vprašanje: kdo naj plača in kako se naj plača vse to. Ali gre davek nemške akcijske družbe, ki ima zaposlene same slovenske

delavce le v nemške roke, ali naj nemški hišni gospodar, ki ima le slovenske stranke, prispeva le za nemško upravo, ali je nemški trgovec v slovenskem kraju, ki ni nič drugega kakor posredovalec za konzum slovenskega prebivalstva, »nemški davkoplačevalec«? Kako in po katerem ključu se naj razdeli dohodek iz indirektnih davkov? Na vsa ta vprašanja (navesti bi se jih dalo še nebroj) ne vedo pristaši narodne avtonomije v kronovinah nobenega odgovora.

Ne morejo ga vedeti že zato, ker sloni taka avtonomija na napačnem naziranju, da je mogoče odločiti narod od njegove zemlje.

Da, slov. zemlja je večja, kakor trdijo številke štajerskih in koroških nemških konskripcijskih komisarjev, večja, kakor bi radi sedaj z matrikami ugotovili najnovejši pokrovitelj narodne avtonomije — nemškonacionalni politiki. Pravice, ki jih zahteva naš narod, se ne dajo omejiti s kronovinskimi mejami, moderni narodni duh ne prenese okov historično - političnih individualitet.

Tudi brez deklaracijskega merila spoznavamo, kako nevarno in opasno je dario, ki nam ga ponuja vlada. Zato odklanjamo avtonomistični program viteza Seidlerja z vso odločnostjo in z neomajnim zapužanjem v bodočnost ponavljamo svoj ceterum censeo: dajte nam državno, teritorialno samostojnost.

Politični položaj.

g. Dunaj, 3. avgusta.

Danes je došel na Dunaj načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec in bil precej časa pri ministrskem predsedniku dr. Seidlerju. Po tej konferenci je dr. Korošec brzojavno sklical parlamentarno komisijo kluba na Dunaj za prihodnji torek 7. t. m. ob 11. uri dopoldne.

Toliko se razglašala oficijelno. Vse drugo se objavi po seji parlamentarne komisije, ako se ne pokaže celo potreba, da se skliče plenarna seja Jugoslovanskega kluba.

Z ozirom na to čestjo je pač jasno, da slone vse čenčarije nemških listov o Jugoslovanskem klubu le na praznih kombinacijah, in sicer tako glede na vstop v parlamentarno vladno, kakor glede na pridruženje k — delovni večini.

Tudi današnji dunajski listi namreč oboje že smatrajo za zagotovlje-

no in nam prvič, odkar imamo ustavo in parlament, milostno prisojajo — prometnega ministra. (nov portfelj) in ministra rojaka.

V ostalem je položaj danes še vedno ta-le:

Vkljub odgovori krščanskih socialcev dr. Seidler še vedno nekoliko upa, da se mu mislja konečno le posreči, ako se Poljaki v nedeljo vsaj deloma (konservativna stranka) odločijo za sodelovanje. V tem slučaju bi dobili Poljaki trgovinsko ministrstvo. Seidler računa, da bi se potem tudi krščanski socialci premislili, zlasti zategadelj, ker bi tudi nemški socialni demokratje ne delali prevelikih težav. In da jih ti ne bodo delali, to je pribito. Zdi se mi, da so vsi ti računi napačni. Zlasti napačno pa je upanje, da bi se Češki Svaz razbil in bi jeden del šel — v vladno. To je izključeno.

Poljaki bodo imeli v nedeljo v Krakovu zgodovinsko sejo Kola Poljskega. Konservativna stran hoče Kolo preustrojiti na podlagi majoritete discipline; vsi sklepi da morajo biti obvezni za vse člane enako. Radikalnejše struje se temu odločno upirajo in hočejo spoštovati klubove sklepe le v narodnih vprašanjih, v vseh drugih pa si hočejo ohraniti proste roke. Zanimivo bo, kako rešijo to kardinalno vprašanje, na kateri sloni bodočnost edinosti poljskega zastopstva v državnem zboru.

Med rečenima strujama v Kolu Poljskem je tudi precej rezek spor o stališču nasproti dogodkom v kongresni Poljski: Konservativci se teh neprijetnosti radi otesajo, češ: kaj to nam, mi za to ne moremo, naj si pomagajo v Varšavi sami, saj imajo državni svet, ki naj reši te spore z nemškimi vojnimi oblastmi. Radikalci pa niso na tem komodnem stališču, zahtevajo od pomoči od Černina in njegovega vpliva ter spravljajo te razmere v stik z avstrijsko notranjo politiko in parlamentarno taktiko.

Kar pišejo nemški listi o Ukrajincih, je le fantazija po znanem reku: što se babi snilo, to se babi htilo! Vstop Ukrajincev v avstr. vladno poleg Poljakov je v današnjih razmerah izključen. Ukrajinci so bolj nego kdaj razkačeni. V vzhodni Galiciji se zopet uvajajo zasovražena stara uprava in ukrajinsko ozemlje se priklanja novi poljski kraljevini. Z ukrajinskimi legijami postopajo proti veljavnim dogovorom iz l. 1914.

Splošna sodba o političnem položaju je danes ta - le:

splošnim navijalnim zgledom in mlademu navijalcu pošteno navil uro. Pa kaj hočeš! Je že tako na svetu, da ne morejo vsi biti kladi. Morajo biti tudi nakovali. In tedaj sem bil jaz nakoval in mladi navijalec me je prav pošteno nakoval.

Popravil sem si svoj robec, ki mi je mej vožnjo zdrknil raz obraz in vstopil v znani brlag s kislim primkom, toda sladkim vincom. Pri dolgi mizi je sedelo več mož, samih starih znancev. Le na častnem sedežu ni bilo več Blaža Bogataja, stare korenine in pravega strica mojega tržaškega prijatelja, potomca Babiltonfarjevega Pitra. Ta častni sedež pa radi tega ni bil prazen in nezaseden. Na njem je sedel in predsedoval moj stari znanec glavnika Dagarinov Gustelj. Iz tega sem lahko sklepal, da je Dagarinov Gustelj podedoval po stricu Blažu Bogataju vsaj predsedstvo. Če je podedoval po njem tudi druge dobre lastnosti, ne vem. Iz dejstva pa, da so okrog njega zbrani možje žulili same četrtinke in ne žrli štefanov, pa smem že sklepati, da ene lastnosti gotovo ni podedoval po njem. Ker so stale na mizi same četrtinke, so bili možje bolj malobesedni in čemerni.

(Dalje prihodnjia.)

LISTEK.

O tarifih in živinski kupčiji.

Luigi Calco.

(Dalje.)

Tako je bilo moje duševno stanje, ko je hlapec ječal z menoj proti severu in kot pest debele iskne in kamenje metal na polje iz svojega dimnika. Naravnost vam povem, da sem se smilil sam sebi. To sem storil iz gole previdnosti, da bi mi ljudje ne brali raz obraz mojega krivoprišestva. Svoj obraz sem pa že tako temeljito zakril, da je gledal mej svet samo najskrajnejši konec mojega nosu.

Moje početje pa številnim mojim sopotnikom ni ostalo prikrto, toda našlo ni tudi pravega razumevanja. Razne, s praznimi košarami, nahrbtniki, vrečami in sličnimi stvarmi oborožene ženske so začele gledati pomilovaje. Končno se je pa ena teh oboroženih amaconk le ohrabrila in me vprašala:

»Ali vas bole zobje, da ste tako zavezani? Nič ni hujšega, kakor če človeka bole zobje. Že moja stara te-

ta — bog ji daj vse dobro na onem svetu — je rekla, da so te bolečine hujše od peklenjskih muk. Poznala pa je tudi najboljši lek zoper te bolečine. Ker se mi smilite, vam ga povem. Če te začno boleti zobje, moraš si preskrbeti tri stvari. Najprej moraš imeti dlako od petletnega črnega psa z belim repom, ki še nikoli ni zalajal. Druga reč je zob podočnik šestdesetletne ženske, ki ni nikdar opravljala svojih sosed. Končno moraš dobiti še tri pedi nestranganih hlač snažnega cigana, ki je bil pri konjski kupčiji vedno pošten. Pasjo dlako in babji podočnik zaveži v ciganovo krpo in obesi okrog svojega vratu ob luninem svitu. Nato sežuj svoje čevlje in teci razoglav in ritensko dvanaajstkrat okrog domače hiše. Spotoma pa moli na glas lavretanske litanije. Ko pritečeš dvanaajstič okrog hiše, neha jo te boleti zobje. Le če ti je kdo zarekel, je to premalo. Tedaj moraš teči še dvanaajstkrat okrog hiše. Če pa bolečine še ne odnehajo, moraš stvar tolikokrat ponoviti, da pomaga. To napravite, ljubi gospod in bolečin bo konec...«

* Tale recept je gotovo prepisan iz knjige, ki smo jo pred nedavnim tako topla pohvalili v podlistku.

Opazka našega korektorja.

Tisti hip je oklicala ne preveč mlada sprevoznica ime postaje, do katere se je glasil moj voznik listek. Čeprav je imela sprevoznica lepšo polovico svojih službenih let že davno za seboj, bi jo bil najrajši objel in pritisnil na srce. Vem, da mi bi bila preluba ženica velikodušno odpustila ta precej ponižni skok čez ojnice zakonske zvestobe. Saj je človek iz krvi in mesa, ne pa iz železa. Sicer veliko prenesem, posebno vina, zgovornost tiste sočutne popotnice je pa vendar presegala vse meje. Če bi me ne bila sprevoznica rešila iz babjega mlina, bi bila postala moja žena čez noč vdova. To bi bilo pa vendar malo prehudu. Vdov je danes že tako preveč, posebno možaželjnih. Zato ti pa, preluba sprevoznica, ker si mi rešila življenje, mi ženi pa najboljšega moža, izreklam na tem mestu svojo najtoplejšo zahvalo.

Brez slovesa sem pobral svoja šila in kopita ter zapustil železniški voz. Pred postajo sem zaupal svojega rojstva kosti tisti nevarni vozniki pripraviti, ki človeka za drag denar premetuje od postaje do mesta. Priznati moram, da sem imel tisti dan posebno srečo. Na potu do mesta se nismo prevrnili, niti se nismo zadeli ob drug voz, niti se niso splašili konji. Prepričan sem, da bo mladi voz-

Smatra se takorekoč že za p o k o p a n o parlamentarno ali polparlamentarno ministrstvo, v katerem bi mogel biti dr. Steinwender finančni minister in Dobernig minister za alpske Nemce. Ni namreč upanja, da bi se Poljaki odločili, poslati v ministrstvo zastopnike iz svoje srede. Ako ostane pa pri tem, da bi mogel biti dr. Seidler še na čelu avstrijske vlade, mu ne ostane nič drugega nego da sestavi — uradniško ministrstvo.

O tem uradniškem ministrstvu se v političnih krogih mnogo razpravlja. Eni trdijo, da bodo kratkoma dosedanjim upraviteljem portfeljev postali definitivni ministri, drugi, ki se baje naslanjajo na boljše viře, ponudajo, da bo tudi uradniški kabinet odgovarjal gotovim časovnim zahtevam. V njem naj bodo namreč zastopane vse narodnosti in eden portfelj naj prevzame jugoslovanski uradnik. Poleg obeh kandidatov, ki sem jih zadnjič navedel se je pojavilo ime mlajšega visokega ministrskega uradnika, ki vživa kot odličan učnjak splošno spoštovanje.

Toda konecne je imenovanje uradniških ministrov v kabinetu zadeva, ki se jugoslovanskega kluba direktno prav nič ne tiče. Izvršilo se bo brez njegovega aktivnega sodelovanja in ne more imeti nobenih posledic na stališče jugoslovanske vlade napram bodoči vladi.

Konference.

Dunaj, 3. avgusta. O konferenci ministrskega predsednika Seidlerja z drjem Korošcem se govori, da je vit. Seidler stavil predsedniku jugoslovanskega kluba gotove propozicije, ki jih je dr. Korošec vzel ad referendum. Zvečer se je Seidler posvetoval s predsedstvom poljskega kluba. Konferenca je imela zgolj informativen značaj.

Napačni računi.

Zakaj se vitez Seidler s tako vnemo trudi za »trdno večino«? Ne-

posredni vzrok je pač ta, da se takoj po sestanku parlamenta pojavi zopet vprašanje budgetnega provizorija. Državni zbor je dovolil vladi le 4 mesečni provizorij, ki poteče s 30. septembrom. Seidler je imel takrat srečo. Kot neposrednemu nasledniku zasovražene Clam - Martinica, kot nedolžnemu jagnjetu, je zbornica v nekako veldušnem razpoloženju votirala začasni proračun. Idila tistih prvih dni po Clamovem padcu pa je končana. Pokazalo se je, da ima Seidlerjevo provizorično ministrstvo morda res kaj dobre volje, ki pa jo kaže le v besedah in preklicano malo v dejanjih. Skratka fond zaupanja, ki so mu ga dale na razpolago razne stranke, je — izčrpan. Skratka vlada danes ne ve, ali ji bo parlament dovolil nov proračunski provizorij. Zato se trudi še pravočasno skovati potrebno večino. Vladni listi že računajo po strankah in klubih in prihajajo do sledečega zaključka: Vlada šteje dosedaj v parlamentu 241 poslancev, ki so pripravljeni jo podpirati, namreč nemški Nationalverband (99 poslancev) 67 krščanskih socialcev, 31 jugoslovancev (!), 29 Ukrajincev in 15 Romanov. K temu bi bilo prišteti še približno 15 poslancev, ki ne pripadajo nobenemu klubu. V opozicijo štejejo vladni listi danes le Čehe (96) in Poljake (79), glede nemških socialnih demokratov (42) pa smatrajo, da ostaneejo »nevtralnimi«. Na vsak način da ima torej vlada 40 glasov večine. Nam se zdi to računski povsem napačni. Tistih 40 glasov večine izgine v trenutku, ko korigiramo napako glede jugoslovancev in Rusinov. To je 60 glasov, ki vladi prav gotovo niso na razpolago. Iz tega sledi, da Seidler v parlamentu nima večine. Politiko valno je pa tudi dejstvo, da ga podpirajo edino le Nemci. Bolj ko se bliža novo zasedanje državnega zbora, bolj naraščajo skrbi kabinetnega šefa. Kaj bo, če poslanska zbornica v septembru ne votira proračuna?

zdavljali. Židovski guverner, ki ga je bila postavila provizorična vlada, je uvedel sicer milejši režim, ali prebivalci so morali mnogo pretrpeti v zadnjem času ruskega umika. Hrvatske, ki so vdrl v mesto, so šli takoj do Pruta, da nadalje zasledujejo sovražnika.

Črnovice so bili zasedli Rusi prvič 2. septembra 1914, drugič 27. novembra 1914, tretjič 17. junija 1916. Ko so prvič vkorakali Rusi v Črnovice, so naložili mestu kontribucijo 600.000 K, katero pa je pozneji ruski vojaški guverner odpustil mestu. 22. oktobra 1914 so bile naše čete zopet osvojile Črnovice, ali 27. novembra istega leta so jih Rusi znova zasedli. Potem je bilo mesto osvobodeno Rusov 22. febr. 1915. in je ostalo v posesti avstrijskih čet do 17. jun. 1916. Torej od 17. junija lani do 2. avgusta 1917. so gospodarili Rusi zopet v Črnovicah. Sedaj so morali znova bežati iz glavnega mesta Bukovine.

V 14 dneh 170 km zavojevanj. Dne 19. julija se je pričel naš protinapad kot odgovor na rusko ofenzivo. Od Kaluša do Črnovic je 170 km in 3. avgusta je vkorakal nadvojvoda Josip na čelu svojih čet v Črnovice.

Kijev in Minsk orožena. — „Riječ“ piše: Prebitje gališke fronte pomeni nevarnost za Kijev. Vsled poraza ruskih čet pri Grevu je ogrožen celo Minsk, iz katerega vodi pot v srce Rusije v Moskvo.

„Vojna do končne zmage“. — Petrograjska agentura poroča, da je ruski zunanji minister Tereščenko naslovil na diplomatske zastopnike Rusije pri zaveznikih državah okoliščino, ki pravi, da Rusija je bila prebrčana, da za njen blagor ni drugega sredstva, nego nadaljevanje vojne. Zloščina propaganda sovražnih agentov in elementov, katerih so se posluževali, je provzročila, da je del frontnih čet sovražniku olajšal prebitje ruske fronte. Rusija pa se ne da zavesti od svojega nepreklicnega sklepa po nikakih težkočah in bo nadaljevala vojno do končne zmage. „Mi vemo, da od izida te vojne je odvisna naša svoboda in svoboda vsega človeštva. Svesti si tega, smatramo umik naših armad samo za začasn in ne bo nikak ovira, da skoncamo veliko delo z zmago, kakorhitro bodo armade zopet vzpostavljene“.

Ruski vojaški svet za defenzivo. „Morningpost“ poroča iz Petrograda, da zahteva vojaški in delavski svet uradno naznanilo izgovor zadnje ruske ofenzive v Galiciji in zatrdilo vlado, da se bo ruska armada vporabljala samo še za obrambo ruskih tal.

Kornilova strahovlada. V Petrogradu so razširjali v ogromnem številu letak, naslovljen „Morene v masah v Galiciji“. Letak pravi, da Kornilova strahovlada je provzročila razpad ruske armade. Od 26. junija do 18. julija je bilo na Kornilov ukaz ustreljenih okoli 24.000 mož in oficirjev radi upora in ubega. Kornilova so bili napadli oficirji in ranili na rami s strelom iz revolverja.

„Izdajica“. Dopisnik „Timesa“ pri sedmi ruski armadi poroča, da so določene kavalerijske čete, ki streljajo na dezertarje. Vsakega dezertarja brez usmiljenja ustrelje. Dezertarji, ki so imeli poprej popolno zaslonbo v vojaških odborih, ležijo sedaj mrtvi po cestah. Na truplih so pričvrščeni napisi „Izdajica“. Rdeče zastave in rdeče kokarde revolucionarnih vojakov so izginile.

Odstop Radka Dimitrijeva. Basel, 3. avgusta. Iz Petrograda poročajo: Vodja 12. armade general Radko Dimitrijevič je odložil vrhovno poveljstvo.

Kriza ruske revolucije.

Sklicanje ustavodajnega zbora. Ženova, 3. avgusta. „New York Herald“ poroča, da je sklicanje ruskega ustavodajnega zbora določeno za mesec december 1917.

Kerenjskij o posebnem miru. Berlin, 3. avgusta. „Lokalanzeiger“ javlja: Kerenjskij je prišel dan pred rusko ofenzivo v Stanislav in se pridružil sprevidu pri pogrebu treh ruskih oficirjev. Ko so se vojaki zbrali okrog njega, jim je rekel: Nemci so nam ponudili mir, a mi ponudbe ne smemo sprejeti, sicer porazijo Nemci najprej Angleže in Francoze, potem pa ugrabijo nam svobodo in nam vrnejo carja.

Kmetiči nemiri na Ruskem. Stockholm, 3. avgusta. Odpor kmetičkega prebivalstva proti oblastim postaja čedalje večji. Že meseci niso kmetje plačali davkov in preganjali davčne izterjalce iz vasi. V mnogih krajih so kmetje graščinske posesti ali sami pobrali ali pa uničili in države in graščinske gozdove močno poškodovali. Vojaki, ki so bili na dopustu, se branijo vrniti se k svojim četam in orožništvu nima moči, da bi jih k temu prišlo.

Bitka na Flanderskem.

Berolin, 3. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Tretji bojni dan na Flanderskem potrjuje, da je velika angleško-francoska ofenziva popolnoma ponesrečila. Bojevitosti naše, v ljiških pozicijah vztrajajoče infanterije tudi strašni ogenj zadnjih 14 dni ni mogel oslabil, dočim so se naše rezerve vrgle z neustrašeno silo na Angleže. Izgube Angležev so velikanske. Na enega padlega Nemca pride vsaj deset padlih Angležev. Naznanjeni krajni sunek ob in tik zapada ceste Nieuport-Westende je bil odbit deloma pri bližnjem boju, deloma če po našem ognju. Na obeh straneh ceste Ypern-Roulers začetni sovražni napad je bil z ognjem krvavo odbit. Naše čete pričakujejo z največjim zaupanjem nadaljnje boje.

Curih, 3. avgusta. „Corriere della sera“ javlja: Štiri petine cele angleške armade stoje na Flanderskem v odločilni bitki.

London, 3. avgusta. „Times“ se pritožuje, da so angleška poročila z bojišča smešno skrivnostna; ves svet ve, da je bil na Flanderskem artiljerijski dvoboj, kakršnega svet še ni videl in ki se je šlihal celo v london-skih predmestjih. Glavni stan je pa opetovano zagotavljal, da ni nič posebnega javiti. Šele nemški cesar je s svojo zahvalo na čete na Flanderskem, povedal kaj se godi.

FRANCOSKI URADNO POROČILO.

2. avgusta ob 3. popoldne. V Belgiji se vzdržuje slabo vreme. Od vzhodno Brayen - Laon naisa do zapadno Craonne močno artiljerijsko delovanje. V okolici Allemanta smo pri delnem prijetju vjeli 24 mož in vplenili eno strojno puško. Vzhodno in jugo - vzhodno Reimsa je sovražnik brezuspešno poskusil dva napada. Na levem bregu Moze močan artiljerijski boj. Ob 9. zvečer so Nemci obnovili svoje napade v odseku gozda Avocourt. Sovražni napadi v tem okolišču so popolnoma ponesrečili, kakor v gozdu Apremont in jugo - vzhodno Saint Mihiela. Z drugih front ni ničesar poročati.

Francoski parlament.

Pariz, 2. avgusta. (K. b.) Zbornica je razpravljala o interpelacijah glede splošne politike vlade. Post. Renaudel je razpravljal o izjavah nemškega kancelarja in grofa Czernina glede miru ter je zastopal mnenje, da proti njima ni nastopiti z ugovori, nego z aktivno obrambo. Temelj niso teritorialna vprašanja, nego juristične organizacije narodov. To formulo je našel grof Czernin. — Ministrski predsednik Ribot je v svojem odgovoru razpravljal tudi o mirovnem vprašanju. Rekel je: Želim si mir, a odkritosrčen, časten mir. Če bi se odpovedali Alzaciji in Lotaringiji in če bi sami obnovili svoje razdeljene province, bi s tem privolili, da ostane Francija v razvalinah. Socialisti morajo biti naročeni nemškega cesarja. — Te besede so provzročile vihar in posl. Compere-Morel je zaklical: Ne bomo se pogajali z možmi, kakršen je Scheidemann in nikdar jim ne podamo roke. — Ministrski predsednik Ribot je nadaljeval: Vsi ste z nami enega mnenja, da je treba ustanoviti družbo narodov. Mi smo to poskušali, a Nemčija želi, da bi sodbe raztrgala, kakor je raztrgala pogodbe. Ta nenkrat goreča verna naših sovražnikov za družbo narodov je hinavska. — Z ozirom na govor nemškega kancelarja je dejal Ribot: Ponavljam, da ne želimo nikakih nasilnih aneksij. Vrnitev Alzacije in Lotaringije ni aneksija. — Posl. Pugliesi-Conti je opozarjal na nevarnost imperijalizma, ki je edino upanje Nemčije, obsojal propagando za mir in pozval Ribota, naj nastopi proti internacionalcem. Zbornica je s 392 proti 61 glasom sprejela vladi ugoden dnevni red.

Z italijanske fronte.

Italijanski ministrski svet posebne važnosti. Poroča se preko Lugana, da se ima vršiti danes v Rimu ministrski svet posebne važnosti. Tikel se bo v glavnem vojne glede na sedanji položaj, ki se kaže tudi za Italijo vedno neugodnejši. Poroča se nadalje, da je imel romunski poslanik v Rimu dolg pogovor z ministrskim predsednikom Bosellijem. Italija se pripravlja na nov veliki udarec ob Soči. Strašno grmenje s soške fronte nam naznaja, da imamo pričakovati novo klanje po goriški deželi.

Italijanske skrbi radi dogodkov na ruskem bojišču. Dogodki v vzhodni Galiciji in Bukovini tako učinkujejo na Italijo, da so pozornost njenega časopisja povsem odtegnili od ogromne bitke na Flanderskem. Zlasti boli Italijane usoda Črnovic. Bojišo se, da padec Črnovic bo najslabše vplival na umikajoče se ruske čete, ki se bodo le

težko izmaknile obkolitvi in porazu. Ob takih dogodkih se utegne italijansko armadno vodstvo tudi dobro premisliti, ali naj prične novo ofenzivo ob Soči ali ne. Italijanski vojaki bodo imeli še manj poguma, ko čujejo, kako avstrijsko in nemško orožje zmaguje tudi v četrtem vojnem letu, naša obramba ob Soči pa bo toliko trdnjša in vztrajnejša.

Razne vojne vesti.

Nov način bojevanja.

Budimpešta, 3. avgusta. »Pester Lloyd« javlja, da se je na zapadnem bojišču razvil nov način bojevanja. Nemška poročila ne govorijo več o linijah, nego o obrambnih zonah. Sovražni napadi se odbijajo torej v odsekih. V okviru teh zon so orbambne skupine tako razvrščene, da so prve linije redke, zadaj stoječe pa vse gostejše. Opustitev linij je razvidna tudi iz tega, da govorijo poročila o opirališčih, ki se drže tudi na ozemlju, katero je sovražnik preplaval in se brani njegovih napadov.

Solun.

Lugano, 1. avgusta. »Gazetta del Popolo« prijavlja poročilo poslanca Beviona, ki se je udeležil konference v Parizu in zdaj izjavlja, da ententa ne zapusti Soluna, ker je Sarailova armada edino jamstvo, da se je Grška resnično spreobrnila.

Grška.

Hag, 3. avgusta. »Daily Telegraph« javlja iz Aten: Kandidat Venizelistov, Sophoulis, je bil z 180 glasovi izvoljen za predsednika grškega parlamenta. Zastopnik Krfa, Sokolis, je izjavil, da zbornica ni zakonito izvoljena, za kar ga je ob pritrujevanju večine napadel neki stabni oficir. Venizelos je zaradi oficirjevega postopanja izrekel svoje obžalovanje.

Potopljena ladja.

Dunaj, 3. avgusta. Francoski parnik »Bertilde«, ki je francoskemu vojaštvu dovažal živila, je bil minoli teden v Sredozemskem morju potopljen po avstro - ogrskem podmorskem čolnu. Zapovednik parnika, francoski linijski poročnik, je bil vjet, 25 mož posadke je bilo pri torpediranju našlo smrt. »Bertilde« je bila prvotno nemška ladja in se je imenovala »Lorelei«. Od začetka vojne je bila na Grškem zadržana, a ko je ententa zasedla Grško, so Francozi ladjo zaplenili. Na ladji so bili francoski pomorščaki.

Lloyd George o političnem položaju.

London, 2. avgusta. (K. b.) Po govoru ministra Hendersona je pozval Mark Sykes ministrskega predsednika Lloyd-Georgesa, naj poda pojasnilo glede miru. — Lloyd-George je odgovoril, da ni vlada čisto nič premenila svojih nazorov o edino mogočih mirovnih pogojih, ki so v soglasju s častjo in z varnostjo Anglije. Nobeni stranki ne bomo dovolili, da odloči o mirovnih pogojih ali da jih dikтира. Mirovni pogoji morajo biti pod odgovornostjo sedanje vlade. Ko so minister Henderson in delavska stranka razpravljali o miru, sem bil jaz v Parizu. Nismo bili v Parizu, da bi razpravljali o mirovnih pogojih, nego da bi se domenili o najboljših metodah nadaljevanja vojne. Konferenca nameravamo nadaljevati v Londonu. — Lloyd George je potem razpravljal o stališču, ki je ima Henderson kot minister in kot delavski voditelj, rekoč, da je Henderson konsekvntno sodeloval pri vseh odredbah za nadaljevanje vojne. To je dobra stran njegove zveze z organiziranim delavstvom. Nikdar ne obupavam nad uspehom entente. Prepričan sem, da si Rusija opomore. Može sedanje ruske vlade hočejo rusko silo organizirati, da bi se borila proti Nemčiji, a premagati jim je velikanske težave. Na Rusijo je treba imeti ozire, da dobi zopet priliko, se utrditi. Angleška zbornica naj varuje enotnost na zunaj. Zavezniki so od Angleške bolj odvisni, kakor od drugih držav. Če bi se začeli ločevati in dragocene tovarise pehali v roke tistim, ki se zavzemajo za pacifistične namene, potem bi bilo res treba obupati nad našo zmago.

Berolin, 3. avgusta. Agence Havas javlja po angleških listih, da je minister Henderson odstopil.

Ameriška adresa Rusiji.

»American Rights League«, kateri zvezi pripadajo odlične osebnosti Zedinjenih držav, je poslala ruskemu narodu obširno adreso. V adresi je med drugim rečeno:

»Pod vtisom lastnih nesrečnih izkušenj je ameriški narod z globoko skrbjo opazil propagando nemških agentov, opirajočo se na zahtevo gotovih ruskih strank za mir brez odstopa ozemelj in brez vojnih odškodnin. Naša skrb ne izvira iz zavojeval-

Po osvojitvi Črnovic

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 3. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

VZHODNO BOJIŠČE.

Črnovice so od danes zjutraj tretjič osvobodene ruske sile. Sovražnik je opustil mesto šele po ljutih bojih. Pri Komarestju so vrgle včeraj čete generalnega polkovnika Kövesza s krasnim napadom ruske črte, pri katerem je pešpolk št. 101 (Bekesczaba) imel posebno priliko, da je dokazal svojo bojovno vrlost. Istočasno so se morali med Prutom in Dnjestrom Rusi umakniti pritisku nemških in avstro-ogrskih bajonetov in iti nazaj proti mejl. Davi, ko so čez prutske mostove hrvatski oddelki vdrl v Črnovice, je šel z juga armadni frontni poveljnik generalni polkovnik nadvojvoda Josip na čelu naših polkov ob navdušenju prebivalstva v osvobodeno mesto.

Severno Dnjestra je poskusil sovražnik na več krajih s protisunkom doseči razbremenitev. Bil je povsodi zavrnjen. Očiščenje Zbrucevega kota je zaključeno.

V južni Bukovini smo zasedli Kimpolung, v trideželnem kotu smo dosegli zapadni breg romunske Bistrice.

Med prelazom Ojtozem in dolno Casinu se je izjalovilo zopet več z znatnimi silami izvedenih sovražnih napadov.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

Šef generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 3. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna fronta prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Na flanderski bojni fronti je bil včeraj ob deževnem vremenu ognjeni boj samo ob obali in severovzhodno Yperna posebno ljut.

Sunki Angležev na cesti Nieuport - Westende in vzhodno Bixchoote so se izjalovili istotako kakor močni napadi pri Langhemarcu. Roulers, kamor je bil zbežal velik del belgijskega prebivalstva iz bojne zone pred ognjem svojih osvobodilcev, je obstrleval sovražnik z najtežjimi topovi.

Praske na sprednjem polju severno kanala La Bassée, kakor tudi pri Monchyju in Havriacourtju, so potekle za nas ugodno.

Armadna fronta nemškega prestolonaslednika.

Vzhodno Allemanta ob cesti Laon - Soissons so vdrl francoske stotnije mimogrede v neki jarek. Bile so takoj zopet pregnane. Pri Cernyju so izpopolnile naše čete bojni uspeh z dne 31. julija. Polastile so se z nenadnim napadom francoske pozicije na južnem izhodu predora, so se držale proti več napadom in so pripeljale številne vjetnike.

Na levem bregu Moze so bili zjutraj in zvečer po močni artiljerijski pripravi izvedeni napadi Francozov na obeh straneh poti Malancourt-Esnes odbiti.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta generalfeldmarš. princa Leopolda Bavarskega.

Armadna fronta generaloberstava Böhme-Ermollija.

Vzhodno Husjatina krajevni boj. Kljub žilavemu odporu Rusov je bilo več krajev ob dolnjem toku Zbruca zajurjanih. Bavarski črnovojniki so se posebno odlikovali pri zavojevanju Kudrinc.

Med Dnjestrom in Prutom se je sovražnik dopoldne še držal, v prvih popoldanskih urah pa je pričel popuščati pod pritiskom čet int. gen. Litzmanna in odhajati.

Severno Črnovic goreče vasi kažejo njegovo pot.

Danes zjutraj so s severa avstro-ogrsk čete generalobersta Kritka, južno Pruta z zapada c. in kr. čete pod osebnim vodstvom Njegove c. in kr. visokosti armadno-frontnega poveljnika generalobersta nadvojvode Josipa vdrl v Črnovice.

Glavno mesto Bukovine je osvobodeno sovražnika. Dalje južno so prebile druge sile fronte generalobersta nadvojvode Josipa že včeraj rusko pozicijo pri Slobodžiji in Davident - Čudin v dolini malega Sereta. Sadeu in Falkeu ob cesti sta vzeta. V Kimpolungu so šle avstro-ogrsk čete v hišnem boju naprej. Tudi v gorah na obeh bregovih Bistrice so bili z boji doseženi uspehi. Ob Mgr. Casinulu so bili novi napadi sovražnika brezuspešni in za nlega polni izgub.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

V Črnovicah. Iz poročil: Po noči 3. avgusta je bil končno zlomljen odpor ruskih čet pred Črnovicami. Proti jutru ob zori so bili vrženi zadnji ruski oddelki, ki so se branili mesto, na kar so se hrvatske patrulje polastile predmestij in so vkorakale v notranje mesto. Navdušenje prebivalstva je bilo izredno veliko in vojake so burno proslavljali in po-

nih namenov, niti na sklepu, naše nasprotne oslabiti ali ponižati. Nobena demokratska država se ne loti zavojnevalne ali roparske vojne. Toda spoznali smo, da razširja dvoumni klic: »Mir brez pridobitve ozemelj in brez vojnih odškodnin« tista zavratna nemška propaganda, katere žrtev je bila Amerika dve leti. Nemčija namerava ustanoviti veliko srednjeevropsko avtokracijo, ki naj kontinent razdeli in zatire rast Rusije s tem, da ji zapre edini južni izhod na morje. Dalje hoče zapadno Azijo prikovati na vrata Indije in pripraviti pot za prihodnjo vojno, katere cilj bo svetovno gospodstvo. V ta namen je Nemčija vodila avstrijsko balkansko politiko, potlačila Bolgarijo in Turčijo za vazalni državi in se pokazala v »sijajni opremi«, da bi čuvala Avstrijo pri polastitvi Bosne in Hercegovine, iz tistega vzroka je tudi tajno podpirala postopanje proti Srbiji. Danes sprčo neizogibnega poloma, misli Nemčija še vedno, da spremeni poraz v zmago, če se ji posreči, ločiti Rusijo od njenih zvestih zaveznikov z mirom brez aneksij in brez kontribucij. Nemčija upa, če se ji posreči ta načrt, da po Rusiji vsili zaveznicam politiko, ki bi ji izročila kontrolo nad Bosno in Hercegovino ter nad drugimi, s silo vzetimi deželami. Po teh, s pogodbami zagotovljenimi zavojevanji, z gospodstvom nad Avstro-Ogrsko, Bolgarsko in Turčijo, naj bi iz razvalin namenoma provzročene vojne nastala nova, še močnejša Nemčija. Nemčija, neoslabljena po sovražnih vloh in v lastno deželo, obogatela po zaplenjenih zakladih in zalogah iz zaplenjenih dežel, po milijonih iz premaganih mest, neprestano dobljenih odškodninah, močna po vojaškem ugledu in moralni presili, ki jo ima tisti, kdor diktira nizovno formulo na sovražnih tleh, neizmerno narasla v obeh svetih, bi svojim, za stoletja oslabljenim sovražnikom onemogočala, si po sistematičnem uničenju njihovih armad opomoči. Nova Nemčija bi kovala načrte za svoje bodoče povečanje, ki bi imela vsa upanja na končno izpolnitev. Ni čuda, da nemška ušesa rada slišijo o miru brez aneksij in odškodnin. To je mir, ki ga nemški agente v vsaki deželi pospešujejo. To je mir, ki bi Rusijo novič vkopal v verige; to je mir, ki ga hočemo združiti s pobratenjem demokracije preprečiti. Pustite nam, da zaključimo vsem, ki govorijo v naših deželah o miru brez aneksij in brez odškodnin: Vašega mnenja smo, če mislite mir, ki je proti zavojevanju tujih dežel in proti nasilnemu zatiranju tujih narodov; naše želje soglašajo z vašimi, če deželam, ki so provzročile vojno, ne naložite krivične odškodnine, katere posledica je uboštvo. Če pa razumete s pojmom »brez aneksij«, da tevtonskim roparjem ni treba vrniti svetih tal Rusije in Srbije, ki so jih Slovanom siloma izrgali, da naj ne bodo prisiljeni, zapustiti deželo slovenskih bratov Rusije, Bošnjakov in Hercegovine, da naj ne vrnejo s krvjo namočenih tal nedolžne Belgije in opustošenih dežel severne Francije; da naj ne vrnejo lepih provinc Alzacije in Lotaringije svojemu pravemu gospodarju; če mislite s frazo »nobene odškodnine«, da naj ne bodo obojejeni na povračilo tistih, ki so zavojevani ozemlja stili; dejansko škodo, če naj nesrečni Belgiji ne ostane nič drugega, kakor njena uničena dežela brez upanja na obnovitev; če naj hrabra Francija, ki je v naravnem boju hitela na stran Rusije, iz svojega uboštva plača milijone, ki so bili njenemu narodu za obogatitev Nemčije ukradeni ali namenoma uničeni, da bi bila ogrožena gospodarska prihodnost Francije; če mislite, da je nalog nedolžnih žrtev, obnove, kar je bilo razdejano, krivcu pa naj ostane sad njegovega ropanja; če vse to mislite, potem vam kliče: Narodni svobodne demokracije znajo umreti, a krivičnega nečastnega miru ne znajo skleniti.

Vaše krasne armade so posveščene, da so pri zadostni preskrbi za vojni materialom kos silam avtokratičnemu militarizmu. Tudi sedaj bodo še odstranile vsiljenosti z vaših tal in popisale s slavimi dejanji liste ruske zgodovine. Pričrujemo se vam kmalu; en milijon, dva milijona in več, če treba. Borimo se z vami, da zagotovimo svet demokraciji. Zmaga se bliža.

Politične vesti.

== Vsenemci in »Nationalverband«. Vsenemška poslanca dr. Jäger in dr. Wurst sta izjavila, kakor znano, da ne moreta pristopiti k »Nationalverbandu«, čeprav hočeta v vseh važnih, zlasti narodnih vprašanjih sodelovati. »Alldeutscher Verein« je na to izjavil, da je principijelno proti vstopu Vsenemcev v »Nationalverband«. Vzpričo brezupne nemško-avstrijske politike pod vodstvom »Nationalverbanda« modrajo Vsenemci izreči »Nationalver-

bandu« največje nezaupanje in naglašajo, da samo novi, v vojnem času dozoreli narodu v pomoč pomagati nemškemu narodu v vzhodni marki.

== Poslanec Dobernig o položaju Celovca. 31. avgusta. Poslanec Dobernig predsednik nemškega »Nationalverbanda«, je razpravljal na nekem tukajšnjem zaupnem shodu o političnem položaju. Poročal je o svoji dvakratni avdienci, v kateri se je prepračal, da odločilni faktorji ne čujejo vladati proti Nemcem, temveč da hočejo v sporazumu z njimi preustrojiti državo. Nemci so poklicani biti državi duševni in gospodarski voditelji. Govornik je potolažil zaupnike glede politike grofa Czernina, ki je odločen pristaše nemško-avstrijske zveze, od katere se ne bo umaknil niti za korak. Nemci smejo tudi odobravati njegovo stališče v mirovnem vprašanju.

== Prav ima. V »Grazer Tagblattu« se je našel pameten človek, ki svari nemške kroge, naj ne nasedejo raznim vestem o češko-jugoslovanskem sporu in o pripravljeno-osti Jugoslovanov podpirati novo vladu. Dopisnik »aus dem Unterlande« opozarja na glasove jugoslovanskega časopisa o praškem incidentu ter na vedno znova poudarjano načelo, da Jugoslovani ne morejo podpirati nobene vlade, ki ne prizna njihove deklaracije.

== Črtani poslanci. Državni poslanci Candussi, Dürich, dr. Gregorin, Masaryk in dr. Pitacco, ki so do 3. pr. m. več nego 30 dni izostali iz sej poslanske zbornice in niso sledili pozivu, naj pridejo v zbornico tekoma nadaljnjih 30 dni, so z večerajšnjim dnevom črtani iz imenika poslancev.

== Koroška sodišča pošiljajo slovenskim strankam, tudi najbolj trdim Slovincem, nemščine popolnoma nevedščim, nemške tiskovine kajpak v nemškem uradnem jeziku. Pliberško sodišče pa porablja slovenske tiskovine — Bog vedi, iz katerih časov da jih še ima — za ovitke za uradne dopise.

== Bosenski muslimani za avtonomijo Bosne in Hercegovine brez priključka drugim jugoslovanskim deželam. Jugoslovanski klub na Dunaju je bil pozval povelj dr. Sunarića in dr. Dimovića iz Bosne tudi dva muslimanska političarja, ki se pa nista odzvala vabilu. Muslimanski političarji so imeli 27. pr. m. v Sarajevu dobro obiskano konferenco, na kateri so sklenili, da pošljejo na Dunaj in v Budimpešto odposlanstvo, da povedo tam zahteve in želje muslimanov iz Bosne in Hercegovine. Govorijo se, da muslimani odločno zagovarjajo avtonomijo Bosne in Hercegovine brez priključka drugim jugoslovanskim deželam. »Hrvatska Rijeka« izjava na to: Danes presoja Hrvate in Srbi politična vprašanja skupno in soglasno, ako se Muslimani odcepijo in pojdejo po drugem narodnem pravcu, potem imajo Hrvatje in Srbi napram njim popolnoma proste roke v slučaju, ako bi se Muslimani dali zapeljati, da vstopijo v svet, kateri hoče vlada imenovati.

== »Novine« izvajajo: Deklaracija v poslanski zbornici je silno iznemirila hegemoniste na Dunaju in aristokratsko-oligarhijske imperijaliste v Budimpešti, pa se sedaj obračajo do bosenskih muslimanov, da jih rešijo iz neugodne situacije. Bosenski muslimani so kri naše krvi, pa bi bilo jako žalostno, ako bi hoteli služiti tujim interesom proti našim vitalnim pravicam.

== Praški glas o jugoslovanskem vprašanju glede na govor Lorda Cecilja. Praška »Union« piše h govoru Lorda Cecilja: »Internacionalizacija jugoslovanskega vprašanja Lord Cecil ne smatra prav za resno, pa tudi pozna premalo vprašanje in razmere. Baš zadnji dogodki v našem glavnem mestu, odkrito nastopanje legitimnih in avtoritativnih zastopnikov Jugoslovanov dr. Korošec in dr. Krek morejo biti napram vsem realnim in fantastičnim ideologijam in agitacijam prepričevalni za angleške državnike, da jugoslovansko vprašanje se more rešiti samo s strani Jugoslovanov monarhijske in s strani monarhijske z Jugoslovani. Jugoslovansko vprašanje je tako komplicirano, da ga morejo zinagati komaj najnatanejši poznavalci s trudom in naporom. Kaj hoče tu še poseganje vmes s strani malo informiranih? Voditelji Jugoslovanov so na Dunaju in v Pragi dosti jasno povedali, da hočejo delati z veliko energijo za rešitev svojih vprašanj in odklanjajo vmešavanje celo avstrijskih elementov. Lord Cecil je najbrže porabil le lepo frazo, ko je govoril o jugoslovanskem vprašanju: Jugoslovani vedo, kaj jim služi, imajo gotove namene in namere, katerih Ceril najbrže niti ne sluti. Dr. Korošec in prijatelji upajo, da jih rešijo na Dunaju, ne pa v Londonu. Svetovni mir je res ogromno delo za mednarodne državnike, notranja vprašanja posameznih držav pa morajo biti prepuščena tem.«

== Madžari in Slovaki. »Narodnim Listom« pišejo iz Budimpešte: Madžari zahtevajo od Slovkov protičeške izjave. Češki politiki so bili, ko so izdali svojo državnopravno izjavo v avstrijskem parlamentu, gotovo pripravljani na razne, za Slovače — ki se jim usoda tudi pod novo vlado ni izpremenila — več ali manj neugodne posledice. Pričakovali so, da bodo Slovače silili, naj podpišejo kako izjavo, da so zadovoljni na Ogrskem in da ne hrepenijo po kakem zbolšanju svoje usode. Tako je tudi prišlo. Pred vsem so ministri in različni poslanci vladne in opozicijske stranke pozvali oba slovaška poslanka, župnika P. Juriga in dr. Pavla Blažo, naj podata kako izjavo v ogrskem parlamentu. Tudi sivolasi predsednik slovaške narodne stranke, Matuš Dula, je moral prestati celo kanonado prošnji in grožnji, od strani Madžarov. V hvalo in čast jim bodi povedano, da so se hrabro držali in da so odrekli podpisu na reverze in javne izjave. Poslanec Juriga je imel nedavno v državnem zboru govor, v katerem je srčno govoril, ali ni rekel tega, kar so zahtevali gospodje od njega. Dr. Pavel Blažo se je smejal ministrom v obraz in Dula jih je s pravico opozarjal na zadnji dve enunciaciji narodne stranke: ob smrti starega in nastopu novega vladarja. Ministrstvo, oziroma kr. kabinetska pisarna ni niti z eno samo besedo reagirala na lojalni dopis ogrskih Slovkov vkljub temu, da so na izjave raznih madžarskih društev prišli dolgi odgovori... Dula je rekel: veliki gospodje smatrajo Slovače za nekaj inferiornega. Čemu naj bi se torej ti sedaj izjavljali, če bi njihov odmev itak našel prostora edinole v slovaških in čeških listih.

== Do tretjega in četrtega kolona. »Narodni Politika« poračeta o usodi družine Markov: Po aretaciji poslanca dr. Markova koncem julija 1914. je bila vsa družina njegovega pred leti umrlega brata, izdajatelja ruskega dnevnika »Galicjanin« v Lvovu, in sicer žena, tri hčere, jedna poročena z dvomesečnim sinčkom, internirana v Göllersdorfu na Nižjem Avstrijskem. Kmalu na to je bil aretiran soprog poročene nečakinje dr. Hnatijšak, dva brata, dve sestrini in oče, župnik, in vsi so bili internirani v Talerhofu pri Gradcu. Kmalu na to je bil interniran istotam njen druge hčere dr. Szatinski in njegov oče, župnik. Dr. Hnatijšak se kljub otroku ni imel preseliti k ženi in otroku. Radi poslanca dr. Markova je bilo interniranih 12 oseb, katerih politična nezanesljivost je slonela samo na slučaju, da so bile v sorodu s staroruskim voditeljem. Dve osebi ste umrli v zaporu.

== Sreča za Rusijo, da je v vojni Bernhard Shaw piše v »Manchester Guardian« o Rusiji: Ako se hoče ruska revolucija rešiti reakcije in ruska republika razkroja po nezadovoljnosti delavcev in različnosti ciljev samih njenih ustvariteljev, se mora revolucijska vlada vtrditi z vojno, kakor je morala to storiti francoska revolucijska vlada. Ako bi ne bilo vojne, bi jo morala napraviti. Čudovito srečen slučaj je prihranil ruskim voditeljem strašno potrebo, v rešitev dežele cinično pričeti vojno. Vojna pa je tu in revolucija jo je izpremenila iz dinastične panslavistične vojne v križarsko vojno za svobodo in pravico za ves svet. Za vsakega razsodnega politika v Rusiji je jasno, da je mir nemogoč, kajti mir z zunanji sovražniki bi razvnel meščansko vojno, ki bi utegnila postati usodopolna...

Vesti iz primorskih dežel.

S srebrno častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo je odlikovan gosp. Fran Bekar, revident v Sežani.

Županstvo Temnice polit. okraj Sežana začasno v Žabji vasi št. 1 pošta Novo mesto, naproša spodaj imenovane ali njih sorodnike, da mu naznajo sedanjí naslov Leopolda Durčika iz Temnice št. 11, Amalije Harej iz Lipe št. 33, Katarine Spačal iz Kostanjevice št. 7 in Franca Okretič iz Kostanjevice št. 122. Dalje obveščamo vse občinarje, da jim odpošljejo na stanovanje tiskovine »Napovedba za odškodnino«, takoj kakor jih županstvo dobi.

O bovškem županstvu odgovarjajo na dopis 30. pr. m. da ni ravno tako, kakor se tam trdi. Zato pa želimo boljše poslovanje v korist beguncev. Mi že vemo, kako in kaj je bilo pri našem begu iz Bovca v Sočo, Trento, čez Vršič. Občini Čezsoča želimo dobrega gerenta.

Pisma iz vtištva. Pri Posredovalnici za goriske begunce se nahajajo pisma iz ruskega in italijanskega vtištva na sledeče naslove: Leban Jožefa, št. Peter 26; Ivana Semolič, Brestovica, p. Tržič; Marija Pavšič, Gorica, ulica del Bosca 17; Marija Vodopivec, Dornberg 59; Terezija Mučič, Štandrec 37; Jožeta Lakovič, Dornberg

57; Franciška Lakovič, Doberdob pri Tržiču; Metod Lipovž, Selo pri Črničah 99; Skočaj Veronika, Medana pri Krmini; Jožefa Cigoj, Vrtovin 100, p. Črniče; Alojzija Leštan, Peč pri Rubijah; Ivana Kušterle, kavarna Kuder, Celovec, Kardinalplatz; Jožefa Pavlin, Gorica, ulica Gabrizio 33, Sv. Rok; Emilija Batič, Šempas 1 pri Gorici; Anton Mučič, Ljubljana; Valburga Filipič, Gorica, ulica Capella 44; Anton Martelanc, Vogrsko 92; Peter Štanfel, Ljubljana, 97, pešp.; Marija Vičič, Tolmin; Justina Rutar, Tolmin; Josip Bulovec, vojni kurat, bolnišnica usmiljenih bratov v Gradcu; Andrej Pavlin, Gorica, ulica Grabizio 63 pri Sv. Roku; Marija Prezen, Avče 37; Štefan Debenjak, Landst. - Arb. - Abt.; Ana Kaligaris, Tržič; Angela Mozetič, Renče 365; Zofija Kodrič, Rihenberg; Ivanka Božič, Bača 70, pri Sv. Luciji; Jožef Fakin, Gorica; Ignomena Pavlin, Trnovo pri Gorici; Filomena Pelicon, Dornberg 188; Angela Pelicon; Dornberg št. 188; Jožef Brajnik, Gorica, ulica Barka št. 10; Terezija Brajnik, Gorica, ulica Barka št. 10.

Slovensko ljudsko šolstvo v Trstu. Pred kratkim smo navedli podatke s C. M. D. šol v Trstu. Danes navajamo statistične podatke z občinskih ljudskih šol v spodnji okolici: Občinska ljudska šola v Barkovljah je šestrazredna šola s 4 vzporednicami. Ob zaključku šolskega leta je štela šola 280 učencev in 285 učenk, skupaj torej 565. Vsi otroci so bili Slovenci. Občinska ljudska šola v Rojanu je šestrazredna z 12 razredi. Ob koncu šolskega leta je štela šola 318 učencev in 309 učenek, skupaj torej 627. Vsi Slovenci, samo 2 Italijana. Občinska ljudska šola v Skednju je šestrazredna, je imela 15 razredov in je tako največja okoliška šola. Ob koncu šolskega leta je štela šola 387 učencev in 350 učenek, skupaj torej 737. Vsi Slovenci. Občinska ljudska šola v Vrđeli (Sv. Ivanu) je šestrazredna v dedeli (šestrazredna deklška šola z eno vzporednico v I. razredu (skupno 13 razredov). Ob sklepu šolskega leta je bilo 368 učencev in 361 učenek, skupaj torej 729. Vsi Slovenci. Če seštejemo število šolskih otrok vseh štirih slovenskih občinskih ljudskih šol v spodnji okolici, je bilo potemtakem na teh šolah ob koncu letošnjega šolskega leta 2658 otrok (1353 dečkov in 1305 deklic) v 50 razredih. Tako bi prišlo na en razred povprečno 53 otrok, torej — splošno prenapolnjen. Če se še vzame, da je bilo ob začetku šolskega leta vpisanih kakih 250 otrok več, kot pa ob koncu leta, se to povprečno število zviša na 58. Do koncu šolskega leta 1916/17 je bilo na slovenskih ljudskih šolah v mestu Trstu in spodnji, torej najbližji okolici v 87 razredih, (C. M. D.) + 2658 (občinske šole), torej 4626 otrok (2184 dečkov in 2442 deklic) in od teh 4609 Slovencev.

Poročila se je v Trstu gospodična Marija Gorjupova s Proseka z rezervnim poročnikom Radom Primicem.

Legar v Trstu. V času od 21. do 28. pr. m. je bilo v Trstu 33 slučajev legarja in 12 slučajev davice. Za legarjem sta umrli dve osebi.

Nov napredek v reži domačih zajcev. Od poveljstva soške armade vzdržani c. in kr. rožnik za rejo domačih zajcev pod Rožnikom v Ljubljani, je ustanovil v Trstu veliko centralno zadrževalno za odstane nastavljenice c. kr. državnih železnic. Zavod sestoji iz več sto modernih kletk za kunce, ki so postavljene pri stanova-liščih nastavljenic državnih železnic tako, da poseduje vsak nastavljenec poleg kurjeve hleva tudi po nekaj zajčjih kletk. Kletke so praktično urejene po ljubljanskem vzorcu. Novi zavod začne poslovati z 225 plemenskimi kunci, ki jih je iz najljepših pasem podrožniškega zavoda za zadrževanje odbral vodja istega stotnik-auditor dr. Voszka. Prva pošiljatev kuncev je v veliko veselje nastavljenic državnih železnic že dospela v Trst, tako da bo 10. avgusta novi zavod mogel začeti s polnim poslovanjem. Po zanimanju, ki vlada za rejo domačih zajcev med tržaškimi občinstvom, je upati, da bo taista vsled novoustaljenega zavoda lepo procvetala.

»Konduktorsurogat.« Na progi državne železnice od Trsta do Pulja vršijo v vlakih službo tudi ženske, katere je nekdo nazval »Konduktorsurogat«. Te ženske demonstrativno nočejo govoriti drugače nego samo nemško in na ugovor pravijo, da je službeni jezik nemški.

Begunka, poginila v Donavi. Včeraj so pokopali na Dunaju dijakino Leticijo Saksidia iz Gorice, ki je poginila v valovih Donave.

Ne dajmo svoje zemlje! Povo-dom osnutka »Ogrskega zemljiškega in obrtnega društva v Splitu« s sedežem na Reki piše »Hrvatski Lloyd«: Osnutek tega madžarskega društva nam podaja velik nauk. Ako nočemo, da zavlada pri nas tuji kapital in da nam ta pred nosom odnese najdrag-

cenejšo zemljo in obal, kakor se je to zgodilo v Cirkvenici, Kraljevi in v okolici Reke, moramo ta napaka, nepodjetnost, mora nehati v časih velikega svetovnega tekmovanja. Naši kapitalisti in denarni zavodi v Primorju bi morali sedaj pozvati kapitaliste in banke širom domovine, da se kar močito hitro osnuje hrvatsko društvo z nalogo, katero je hotel izvršiti madžarski kapital po navedenem društvu na Reki.

S koso si je prerezal vrat. V Saršonih pri Sv. Mateju je padel 17letni dečko Lučić pri košnji tako nesrečno, da mu je kosa prerezala grlo. Pet korakov je še storil in se zgrudil mrtev.

150 dalmatinskih otrok odide na Hrvatsko, da se tam malo popraviijo od gladi, ki ga trpe doma. Za te otroke poskrbi deželni odbor za varstvo družin mobiliziranih in v vojni padlih vojakov v Zagrebu.

Podpora revnemu prebivalstvu v Dalmaciji. Finančno ministrstvo je zopet nakazalo namestništvu v Zadru dva milijona in pol kron podpora za revno prebivalstvo, ki trpi vsled vojne.

Olja v Dalmaciji letos ne bo skoro nič. Silna suša je škodovala tudi oljki. Ako se sedaj dobi kje olje, stane liter 20 do 30 K. v mirnem času 1 krono. Žito se plačuje po 22 K, fižol po 15 K, krompir po 10 K, samo ako se ga dobi.

Hrana za Split. »Naše Jedinstvo« piše: Pripeljali so v Split krompir, ali ni bil za hrano, ker je bil gnjil, pripeljali so repo, ali vrgli smo jo v morje, ker je bila vrgla, pripeljali so jajca ali smrdeča. Sedaj smo dobili pšenico ali tudi pokvarjeno. In vse to se računa v kontingent za Split, da smo prešli za prehrano.

Razprava pred »dobavljajem živila«. Na Reki se vrši razprava proti trem osebam, ki so osleparile več ljudi, izdavišči iz njih denar, s katerim so jim obljubljale dobavo živila. Tako so bile razne osebe oškodovane za kakih 20.000 kron.

Dobava premoga.

Uradno nam sporočajo:

Naloga oddelka za preskrbo premoga v ministrstvu za javna dela so vsled zvišanih težko pri neovirani dobavi kuriva, kakor tudi vsled radi tega naraščajočega števila prošnji glede dodelitve premoga dosegle izvanreden obseg. Da se pri reševanju takih prošnji izogne vsaki zakasnitvi in da se nadalje v okoli pride potrebna javnost, naročeno kurivo na nagel in ekspeditiven način dodeliti, se je izkazalo za neobhodno potrebno, v ministrstvu za javna dela dobavo premoga vseh birokratičnih težko razbremeniti in isto na čisto trgovski podlagi urediti.

Predpogoj za to je med drugim enostavljeno oblike prošnji in njih sestava na tak način, da se kolikor možno izogne nepotrebnim pisarijam.

Zato je ministrstvo za javna dela izdelalo formulare prošnje, katere se bodo v bodoče izključno porabljale pri vseh prošnjah za dodelitev mineralnega kuriva (premoga, koka in briketa). V teh obrazcih je poskrbljeno, da stranke predložijo najpotrebnejše podatke za dodelitev in dobavo kuriva v več enakih proizvodih na posameznih listih, kateri se po pregledu in ugoditvi zaprosene dobavne množine v originalu dovedejo vsem pri dobavi udeleženiim mestom.

Za izpolnitev tiskovin so na istih navedena natančna navodila. Formulari so, ali se prosji za tuzemsko mineralna kuriva, ali za gorenješlezjski premog, različno sestavljeni.

a) Tuzemska mineralna kuriva: Prošnje naj le taki porabniki vložijo, ki so tudi dosedaj dobivali kurivo na cele vagonne; prošnje prabnikov, kateri so ta kuriva dobivali v manjših množinah, tu ne pridejo v poštev, ker se v omenjenih slučajih gre le za dobavo kuriva v veliki množini, po dispozicijah neposredno pri rudarskih obratih.

Podatke glede porabe premoga v predletu je dokazati s predložitvijo faktur, one čez sklenjene množine premoga pa s predložitvijo prepisa sklepne pisma.

Vsi podatki morajo biti resnični. Nepravilni podatki se kaznujejo kot prestopki ministerijalne odredbe z dne 29. marca 1917, dr. zak. št. 152, o ureditvi prometa s premogom, briketom in koksom.

Obrazci za prošnje so za ceno 30 vinarjev na razpologo pri deželni vladi in pri okrajnih glavarstvih.

b) Gorenješlezjski premog.

Da se doseže nujnosti odgovarjajoči, pravični razdelitvi vsega za Avstrijo razpoložljivega premoga, oziraje se na vse skupine interesentov, je neobhodno potrebno, da za ureditev prometa s premogom pristojno ministrstvo za javna dela v isti meri kakor pri preskrbi s tuzemskim premogom, uveljavlja vsa svoja

vpliv pri dovažanju inozemskega premoga.

Tej, v tem smislu pri tozadevnih obravnavah s zastopniki nemške vlade od ministrstva za javna dela izraženi želji odgovarjajoč, so zastopniki nemške vlade pritrdili, da se bo za izvoz določeni gorenjelezijski premog odslej za izvoz oddajal izključno po od ministrstva za javna dela določenih, državnemu komisariju za razdelitev premoga v Berlinu naznanjenih listah porabnikov.

V bodoče bodo toraj v Avstriji dobili gorenjelezijski premog le tisti porabniki, ki bodo za njega dodelitev prosili pri ministrstvu za javna dela. Te prošnje, ki se imajo omejiti — kakor pri tuzemskem premogu — na preskrbo gorenjelezijskega premoga v veliki množini, se imajo nasloviti ali neposredno ali pa potom kupčevalcev s premogom, kateri so naročilo premoga prevzeli in na kojih račun se pošiljatev izvrši, na ministrstvo za javna dela.

Tudi za te prošnje so bili po goraj označenih podlagah izgotovljeni obrazci, ki se imajo izključno porabljati pri prošnjah za dodelitev gorenjelezijskega premoga. Te tiskovine so za ceno 15 v dobili v zalogi predstojajočih navedenih mest.

Konserviranje sadja in zelenjadi.

Kisanje.

Bolj znano je pri nas, — lahko rečemo obče znano, — kisanje. Mlečna kislina, ki se napravi pri kisanju, pomori bakterije ter prepreči drugim bakterijam, da se ne morejo razvijati.

Kisamo pa poleg zelja in repe tudi kumare in stročji fižol. Kakor zelje, vlagamo za kisanje tudi stročji fižol ter dodamo na vsakih 100 kg po 5 do 6 kg soli. Dišav k fižolu navadno ne pridemo. Fižol močno stlačimo ter denemo na vrh pokrov, ki ga obtežimo tako s kamenjem, da stopi voda čez. Tako pripravljeno blago damo 14 dni do treh tednov kisat na gorak prostor. Če se kisanje ne vrši dosti hitro, dodamo lahko nekaj kislega mleka.

Podobno kisamo kumare, samo da vzamemo še nekaj več soli in dodamo tudi nekaj dišav.

Shranjevanje v kisu.

Zelenjad lahko konserviramo tudi v kisu, vendar te vrste konserviranje, razen pri kumaricah, ni priporočljivo, ker očet človeku mu zdravju ni ugoden. Tudi se kis v zelenjad tako zaje, da izgubi svoj naravni okus, tudi če jo še tako dobro operemo.

Shranjevanje svežega sadja.

Deželni sadijski nadzornik gospod Humek je končno obljubil, da bo proti jeseni predaval o shranjevanju svežega sadja preko zime.

Dnevne vesti.

— Černovice zopet naše. Magistrat objavlja: Hišni posestniki se naprošajo, da razobesijo v znak te vesele vesti zastave, ki naj ostanejo razobešene tri dni.

— Odlikovan je bil Ljubljčan Fran Bergant, sin znanega posestnika Frana Berganta, sedaj nekje na Romunskem, z železnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje.

— Za praporščaka je povišan kadet 2. strel. p. Mihael Majcen iz Ljubljane in odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda za vrljo obnašanje v deseti soški bitki.

— Kaj pa nabiralniki Družbe sv. Cirila in Metoda? Ogromna večina Družbenih nabiralnikov počiva že čela tri leta. Mnogo jih je bilo vlomljenih, pokvarjenih, odnešenih, a mnogo jih je skritih in prepreženih s pajčevino. Čas je, da stopimo iz do sedanjega odreenosti. Nemška takozvana »obrambna« družstva delajo neovirano in brez odmora, njih nabiralniki zavzemajo po nemških javnih lokalih vedno odlično mesto na mizah in se polnijo. Ne rečemo, da bi se naj začelo vsestransko siliti na prispevanje za D. C. M. posebno tiste kroge ne, ki se bore za vsakdanji obsto. Toda med nami je dosti ljudi, ki danes laglje utrpijo krone, kakor so pred vojno petico. Tudi se pri raznih prilikah zbirajo prijateljski krogi, ki bi sestanke in svidenja radevolje proslavili s prispevki v nabiralnik, ako jih kdo spomni. Pred vsem pa je treba, da že enkrat revidiramo naše nabiralnike. Povsod se bo našel idealni rodoljub ali navdušena Slovenka, ki se pobriga za nabiralnike v svojem okolišu, ako res ni doma več nobenega v to poklicanih odbornikov podružnice. Pokvarjeni nabiralniki naj se popravijo in prenovljeni postavijo na mizo, vsaki zaklenjen nabiralnik naj se odpre ter zbrani drobiž odpošlje Družbi v Ljubljano.

— Südmarka kot pokroviteljica po potrebi oškodovanih Slovencev. Südmarka ponuja brežičkim slovenskim meščanom posojila pod pogojem, da se preleva v Nemce. Enega

mesarja je že na svoje limance vložila. Našega poslanca opozarjamo na pristransko razdelitev podpor iz fonda za ponesrečence nabranega denarja.

— Med štajerskimi župani, ki so podpisani na oklicu za nabiranje darov ob cesarjevem rojstvenem dnevu čitamo sledeče velegermene: Celje: Dr. H. Jabornegg (Javornik), Ljubno na Gorenjem Štajerskem cesarski svetnik Makso Murko, Mürz-zuschlag: Anton Verba, Oberwölz Hugon Sabin, Ptuj: Josip Ornigg (Ornik), Radgona: O. plem. Kodolitsch (Kodolič), Brežice: Hans Schniderschütz (Znidaršič), Slovenji gradec: Karol Rebul. Pradedi teh možakov so gotovo ture lovili po tentoburških gozdih.

— Nevolja med železničarji o. kr. drž. železnice v Spod. Šiški zaradi aprovizacije. Kakor poroča „Naprej“, je šlo 3. avgusta okrog 200 železničarskih žen na c. kr. deželno vlado tožiti svojo bedo. Posebna deputacija je odšla k deželnemu predsedniku grofu Attems, da mu razloži stališče železničarskih žen. Na c. kr. drž. železnici v Šiški so se potem zopet žene oglašile pri načelniku. Slišale so se psolve zoper inšpektorja Wieserja in njegove pomagače. Delavstvo je z gospodarstvom g. inšpektorja Wieserja zelo nezadovoljno. Zahteva je: Inšpektor Wieser naj se odstrani od aprovizacije železniškega delavstva.

— Brezvestni spekulanti. Tudi pri nas imamo nekaj brezvestnih spekulantov, ki lazijo za neukimi ljudmi ter jih pešče z raznimi pretvezami, da bi od njih kupili posestva, posebno še, kjer so tudi gozdi. Namen teh krvosov je prozoren. Svoje tisočake bi sedaj radi utaknili v posestva, po vojski pa navijali cene. So to ljudje, pri katerih se očitno vidi, da se sami nikdar ne mislijo tja naseliti, še manj pa obdelovati zemljo. Menda obstoji glede tega že neka naredba. Merodajne oblasti so poklicane, da se take kupčije, ki so v kvar lastniku samemu, ali pa poznejšim rodbinskim članom in celokupnosti sploh, ne dopuste, sosebno tam, kjer je prozorno, da za to ni prav nobene potrebe. To je njihova sveta dolžnost! Društvo za podpisovanje vojnih posojil opozarjamo, da naj na te spekulante obrača svoje oči, saj bodo svoje tisočake, s katerimi ne vedo že nikamor, vsaj lahko plodonosno naložili, ne da bi pri tem koga oškodovali, kakor je njihov namen. Tudi razna patrijotična humanitarna društva naj se teh »meceinov« bolj oklenejo! Davčna administracija naj jim bolj preišče žilice, kajti tam javkajo, drugod hočejo s svojimi zatajenimi tisočaki »oškodovati« pa še svoje lastne sodržavljane. Občinstva častna dolžnost v celokupnem interesu pa je, da te ljudi brez razloga naznanijo zgoraj navedenim institucijam.

— Brezbriznost pri prijavljanju kostanjevega lesa. C. in kr. vojno ministrstvo je opazilo, da se prijavljajo zaloge kostanjevega lesa zelo pomanjkljivo in površno. Lastniki takega lesa se torej vnovič nujno pozivljajo, da store svojo dolžnost in da redno in pravilno prijavljajo svoje zaloge kostanjevega lesa. Opušitev predpisane naznanila je strogo kaznjiva.

— Promet vojnopoštinih zasebnih zavirkov na vojnopoštne urade šte. 205, 290, 380, 423 in 649 ter na vojnopoštne urade šte. 187, 368, 396, 414, 433, 638 in 642 je ustavljen.

— Promet poštinih zavirkov med Avstrijo in Belgijo. V Laroche se poštini zavirki ne smejo več pošiljati.

— Nasprotno je poštini urad Ardennenschloss bei Dinant deležen prometa poštinih zavirkov z Avstrijo.

— Javna ljudska knjižnica Gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj izposoja najlepše slovenske, hrvaške in nemške knjige vsak torek, četrtek in soboto od pol 6. do pol 9. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne v knjižnični sobi Vožarski pot 2. (Koncem Florjanske ulice in začetkom Karlovske ceste, postajališče cestne železnice.) Na razpolago so popolni tiskani imeniki knjig, v-top v knjižnico ima vsako. — Knjižnica kupuje knjige, hvaležno pa sprejema tudi darovane vsake vrste.

— Javna ljudska knjižnica Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj je izposodila meseca julija 8481, letos doslej 52599 knjig. Knjižnica posluje vsak dan v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčanu na Rimski cesti št. 21.) in sicer ob delavnikih od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne in je dostopna vsakomur. — Ta teden je izšel nov popolni knjižnični imenik, vsebujoč naslove čez 9000 izposojevanju določenih knjig.

— Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske za čas od 22. do 28. julija: Novorojencev 15, umrlo je 19 oseb, med

temi domačinov 12, tujcev 7. Za jetiko je umrlo 6 oseb, med njimi 1 tujec. Za nalezljivimi boleznimi je obbolelo: 35 vojakov za legarjem, 71 vojakov za grižo, za vratico 2 domačina, za pegastim legarjem 1 vojak.

Več tobaka. Z dežele nam pišejo: K Vaši notici naj dodamo še tole: Da res bi bil že skrajni čas, da se tudi prodaja tobaka spravi nekoliko v red. Čitamo, da so dobili trafikanti več tobaka. Kaj pomaga to. Mi delavci in sploh tisti, ki nimamo nobene protekcije, ga bomo dobili ravno tako eden zavojček za 14 dni ali pa tri tedne, kakor preje, a še za tega se mora človek skoraj stepsti. Zraven tega pa moraš še gledati kako se ti osebe, ki ga dobijo prejšnji dan za 18, 20 tudi 30 kron skupaj zaničljivo smejejo, češ, le borite se zanj, saj mi ga imamo dovolj. Torej prosimo, da bi se vendar nekoliko oziralo na priproste ljudi, ki so tako že v vsem najbolj prizadeti, in ne samo na gospode.

Osem parov čevljev je izginilo iz zaboja neke trgovke na železnici od Šiške do Litije. Vredni so bili 366 kron.

Ročna granata. 13letni deček Franc Jakob v Savljah je nabijal ročno granato, katero je našel ob gozdu, tako dolgo, da je eksplodiral. Deček je težko poškodovan na levi roki in se nahaja sedaj v deželni bolnišnici.

Prasiček. Posestniku Josipu Zdešarju Podutikom je ukradel neznan tat 6 mesecev starega prasička.

V Črnem vrhu nad Idrijo živita, kakor smo poročali, 76letni F. Čuk in njegova žena, ki imata osem sinov pri vojakih. Dobivata postavno podporo po 1 K 05 vin. na dan, skupaj torej 2 K 10 vin. Ta jima bo zdaj povišana. Vžlic temu sta potrebna še kake druge podpore.

Cesarska slavnost v Mariboru. Za skupno cesarsko slavnost vseh mariborskih slovenskih društev, ki se bo vršila v nedeljo dne 19. avgusta v spodnjih prostorih Narodnega doma, se delajo velike priprave. Pevske točke bo izvajal dobro izvežban pevski zbor, naprosena je že tudi godba. Dobitki za tombolo prihajajo vsak dan od raznih strani. Vabimo že sedaj rodoljubne Slovence in Slovenke, da pridejo dne 19. avgusta proslaviti našega cesarja Karla I.

Maribor. (Kako bode pa z nami?) Minister Höfer, ki se je dni mudil v Gradcu, je obljubil, da dobi Štajerska 183 vagonov žita in koruznega zrnja. Dejal je, da je od te množine že 50 vagonov na poti in, da dojdejo v najkrajšem času. Gospod je, kakor znano, sprejel samo nemške poslanke in odposlanstva. Le ta so se, kakor iz graških listov razvidno, v prvi vrsti zavzela za mesto Gradec, o preskrbi ostalega prebivalstva dežele pa se je govorilo prav malo, ali celo nič. V Mariboru je aprovizacijska mizerija dosegla nekako vrhunec; zmanjkalo je že absolutno vsega in za čas od 30. julija dalje pa do 20. avgusta, se nam sploh obeta popolno pomanjkanje moke in kruha. Pričakovati bi bilo, da se bo tudi naša mestna uprava zavzela, da pride tudi v Maribor v najbližnjih dnevih nekaj teh zalog. Kakor pa je videti, so naši gospodje okoli mestnega aprovizacijskega odbora zopet pozabili na svojo dolžnost. Tudi glede okrajnega glavarstva še ni znano, da bi bilo tozadevno kaj ukrenilo, dasi je danes tudi že po deželi pomanjkanje velikansko in primanjkuje zlasti v posredni okolici mesta v prvi vrsti kruha in moke. Okoliško prebivalstvo tvori dobro do polovice viničarji, ki so glede kruha in moke bili skoro izključno — že tudi pred vojno — navezani na mestne trgovine in pekarije. Ker sta krompir in fižol letos v skoro vsej naši okolici zelo slabo obrodila, je nevarnost, da bode to kar se je pridelalo, po veliki večini porabljeno v teh najhujših tednih. Drugo, sočivje, je že popolnoma porabljeno. Če pa pojde tudi pri porazdelitvi ogrskih zalog, ki se jih pričakuje te dni, kakor obetajo graški dnevniki, potem bode ostala večina teh zalog v Gradcu. Ker imamo v Mürz-zuschlagu, Kapfenbergu itd. danes velikanske množice industrijskih delavcev, je nadalje računati, da bodo tudi ta mesta zahtevala, da se jim od ogrskih zalog odrine velike množine; in Höfer je bil pri posvetovanjih tudi v Ljubnu. Kaj bode potem ostalo za Maribor in druga mesta ter trge? Bojimo se, da bode mo mi morali naprej vstrajati v dosedanjih bedi, to radi neumornosti naših »agilnih« gospodov pri mestnem aprovizacijskem odboru. Zgodilo se bode navsezadnje morda še res, da se bode mo morali držati dosledno nasveta, ki ga je dal povodom neke pritožbe magistratni uradnik dr. Url, kojemu gotovo ničesar ne manjka, neki stranki: Dan fress'n halt Gras«. Saj navadili so nas in naše žolodce ti-le gospodje že na marsikaj, celo na to, da moramo in moremo zaužijati kruh, po kojem se že marsikdo nevarno sbeja.

45 ruskih vjetnikov, ki so v faznih krajih pobegnili iz taborišča in od delavskih stotnij, so prišli od 22. do 28. julija orožniki celovškega okrajnega glavarstva in jih izročili vojaški oblasti.

Izgubljen denar. Snoči okoli pol 9. je izgubila neka gospa na potu od nunske cerkve do restavracije pri avstrijskem cesarju iz denarnice 15 K. Pošten najditelj naj odda denar na policijo.

Stranke, ki so brez stanovanja, naj se zglase s polnim imenom pod naslovom »Stanovanje«, poste restante, Ljubljana.

Aprovizacija.

+ Iz seje mestnega aprovizacijskega odbora, dne 3. avgusta 1917.

V Ljubljani je nastala strašna kalamiteta masti. Pričakovati je najhujšega tudi zato, ker kakor prihajajo poročila iz dežele, jeseni tudi Kranjska ne bo imela na razpolago špeharjev. Reja prasičev je zelo zaostala vsled slabe letine in pomanjkanja krmil. Na vsak način bo potrebno, da se mestna aprovizacija ljubljanske preskrbi s prasiči tudi izven Kranjske. Zato se je prosilo za izvoz 400 do 500 prasičev špeharjev tedensko iz Ogrske. Seveda bo cena ogrske masti zelo visoka, ker je nakup prasičev na Ogrskem zvezan z velikimi stroški. — Preteklo soboto zvečer je bil obveščeni mestni magistrat, da se vrši veliko tihotapstvo raznih živil iz Dolenjske. In res se je posrečilo s pomočjo vojaške patrulje, ustaviti na dolenski mitnici avtomobil, ki je imel naložene 2000 kg pšenice, veliko masti, fižola in jajc. Avtomobil je pripeljal vse to blago iz St. Lovrenca na Dolenjskem. Živila so vsi prizadeti dobili na deželi na ta način, da so jih zamenjavali z usnjem. Mestni magistrat je pri tej priliki dognal, da se ni morda izvažalo blago iz Dolenjske v Ljubljano, ampak je bil namen tihotapstva spraviti blago na Dunaj. Tihotapstvo se je baje že večkrat izvršilo in se je na ta način deželi in tako tudi Ljubljani odvzelo znatne množine živil, katerih najbolj primanjkuje. Mestni magistrat je vso zadevo ovdal c. kr. državnemu pravdnistvu, 5. armadnemu poveljstvu in c. kr. deželni vladi. — Pritožbe glede kakovosti kruha v mestni vojni pekarni se vedno množijo. Aprovizacijski odsek zato naroča referentu ravnatelju Trdinu, da ukrene vse potrebno, da se zboljša kakovost kruha. Neobhodno potrebno je tudi, da se uvede v mestni pekarni kar najstrožje nadzorstvo, ker je pekarniško delavstvo navzlic strogim naročilom in predpisom večkrat zagrešilo slab kruh. — Prihodnji teden se razdeljuje na močne karte po 1/2 kg pšenične moke in 1/4 kg koruznega zdroba na osebo. — C. kr. deželno vlado se kar najnujnejše prosi, da pospeši dobavo krompirja za Ljubljano in obenem opozori, da so se prekupci kar navadili na deželo, ki hočejo z visokimi cenami preplačati krompir in ga na goljufiv način izvoziti. V Ljubljani je naravnost težko najti družine, ki imajo danes kaj krompirja v zalogi. Na deželi si ga nihče ne more preskrbeti vsled novih strogih odredb. Položaj je nevzdržen in obenem. — Aprovizacija ima na razpolago še malo množino testenin, katere se prihodnji teden razdeli. Testenine se bo razdelilo po posebnem načrtu, ki se objavi prihodnji teden v časopisih. Stranke naj zato počakajo objav, da ne bo nepotrebnega povpraševanja in odgovaranja v aprovizacijskem uradu, ki je že tako preobremenjen s delom.

— Razdelitev čebule na rudeče izkaznice. V ponedeljek, dne 6. avgusta bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala na rudeče izkaznice čebulo po 40 vinarjev kg. Določa se naslednji red: Od 2 do pol 3 ure šte. 1 do 150, od pol 3 do 3 ure šte. 150 do 300, od 3 do pol 4 ure šte. 300 do 450, od pol 4 do 4 ure šte. 450 do 600, od 5 do pol 5 ure šte. 600 do 750, od pol 5 do 5 ure šte. 750 do 900, od 5 do pol 6 ure šte. 900 do konca. Na vsako osebo odpa-de po pol kg čebule.

— Sladkor za vkuhavanje na Koroskem. V Celovcu se je že razdeljeval sladkor za vkuhavanje sadja. Za Celovcem so na vrsti drugi koroski okraji.

Razne stvari.

Privatne zgradbe v Pragi ustavljene. Vsi vidarski podjetniki v Pragi so dobili ukaz, da morajo takoj ustaviti vse privatne gradbe. Zajedno so pozvani zidari v vojaško službo.

Koliko je beguncev. Po statistiki notranjega ministrstva je beguncev, najbrže samo takih, ki uživajo podporo ali žive po barakah, po stanju 1. junija 421.000, med temi 177.745 židov.

Hrepenenje po krompirju. V Stemmersdorfu pri Dunaju so orožniki zapeli 16 oseb, ki so na poljih

kradle krompir. Če bi na Kranjskem polovili vse tiste, ki kradejo krompir in druge pridelke na polju, bi ne vedeli kam z njimi.

Brezlična zveza med Ameriko in Japonsko. Namera, ustvariti brezlično zvezo okrog celega sveta, se deloma že v kratkem vresniči. Med Kalifornijo in Japonsko se ustvari tak zveza že zdaj. Dolga bo od Marshall - Bolinas pri San Francisku do Fubajša na Japonskem 11.000 km.

Poneverjenje pri agrarni banki v Budimpešti. Sele 18 let stara uradnica Gisa Gruber je dogovorno s svojo sestro Ilono pri Agrarni banki v Budimpešti pri oddaji neke poštne nakaznice poneverila 50.000 K. Punici sta od tega denarja v par dneh zapravili 8000 kron; 42.000 K je policija še pri njej dobila.

Zapovednik italijanske vojne mornarice Thaon de Revel je v nemkem pismu ameriškemu arhitektu Warrenu pisal: »Trento, Trst, Istra, Dalmacija, Adria so najpravičnejši vojni cilji Italije. Ako jih ne dosežemo, potem je italijanski kulturni narod obsojen, da propade. Raje umrjem, kakor da bi se pokorili.«

Vročina. Budimpeštanski meteorološki zavod javlja, da utegne sedanja tropična vročina trajati precej časa. Že 15 let ni bilo v Budimpešti tako vroče kakor je letos. Lani je bilo največ 32 stopinj, letos je že nad 36. V Berlinu je že jutraj 20 stopinj vročine, v Bruslju 14. S Štajerskega poročajo, da je bilo pred par dnevi tam vročine do 50 stopinj.

Odstavljen okrajni glavar. V Lungau na Solnograškem je okrajni glavar dr. Stark pl. Tamsveg kratkoma prepovedal, da bi kdo dlje tujce kakor 48 ur prenočeval in je izdal tudi ostre odredbe proti temu, da tujci skrivaj izvažajo živila iz okraja. Ta glavar je imel gotovo dober namen, ohraniti prebivalstvu svojega okraja živila, a vlada ga je vendar odstavila.

Izgredi pred mestno aprovizacijo v Osjeku. Pred mestno aprovizacijo v Osjeku so bili v petek izgredi. Ker žene niso mogle dobiti za razdelitev določenih živil tako hitro, kakor so hotele, so začele kričati in pehati se. Razdeljevanje se je zbog tega ustavilo. Nato pa so ženske padle na poslovozdje aprovizacije ter ga naklestile in bodle z iglami, redarstvenemu nadzorniku pa so strgale vso obleko.

Dekleta, ki so hotela na fronto. Iz Segedina so se odpeljali vojaki na fronto. Na kolodvoru je bilo vse polno žensk, mladih in starih, ki so se poslavljale od vojakov. Vlak je odšel, na prihodnji postaji pa so se sprevidniki nemalo začudili, ko so dobili zadnji voz vlaka poln deklet. Povsem neopazeno so bila vstopila v vlak. Ukazalo se jim je, naj takoj izstopijo. Dekleta so izstopila. Na prihodnji postaji so dobili sprevidniki zadnji voz zopet poln istih deklet. Zvite punice so bile namreč pač izstopile na eni strani iz voza, ali šle so okoli in vstopile na drugi strani. Sedaj pa so železničarji obkolili voz in dekleta niso mogla več za svojimi fanti nadaljevati poti na fronto.

Ruski carizem je bil drag. Na Ruskem seveda do revolucije ni smel nihče vprašati, kako je z dohodki carja in njegove družine. Letni dohodki ministrstva cesarskega dvora so znašali, kakor se je zdaj izkazalo, nad 42 milijonov rubljev. Izdalo se je 867.000 rubljev za gospodinjstvo carske družine, 2.400.000 rubljev za vzdrževanje carskih palač v Petrogradu, 1.170.000 za vzdrževanje Petergofa, 1.935.000 za vzdrževanje Carskega Sela, 1.445.000 za vzdrževanje Gacine, za dvorni maršalski urad 1.619.000 rubljev, za konje in garaže 1.338.000, za carjeve love 345.000 itd. Zdaj je Rusija rešena teh stroškov in seveda še mnogih drugih.

Osebe, ki vsled pomanjkanja potrebnega telesnega gibanja tožijo o breztečnosti, težkočah po zaužitju, dolgotrajnih želodčnih bolečinah, trdovratni zapeki, hemoroidih, dobe olajšavo z uporabo naravne Franz-Josef grenčice, ki v mnogih slučajih odpravi vse zlo.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanske. Promet meseca julija 1917. 1551 strank je vložilo 2.246.297 K 90 v, 1429 strank je dvignilo 1.223.257 K 93 v. Stanje vlog 61.961.998 K 54 v. Število vložnih knjižic 34.134.

Ljubljanske kreditna banka. V mesecu juliju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 10.171.958 K 36 v, dvignilo pa 5.777.250 K 96 v. Stanje vlog koncem julija 35.399.803 K 74 vinarjev.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu julija 1917 je 200 strank vložilo 222.162 K 91 v, 257 strank dvignilo 142.105 K 16 v, torej več vložilo za 80.057 K 75 v. Stanje vlog se je izplačalo hipoteknih posojil 4500 K. Stanje vlog je znašalo 5.227.180 K 68 v, denarni promet pa 686.279 K 53 v. Vseh strank bilo je 802.

Darila.

Mostnemu magistratu bila so izročena sledeča darila: Lucija Jesih, prod. živil 10 K za „Rdeči križ“ ga. Ana Kren, odškodnino za oddane kovine, K 3-20 za vojne slepce in gđ. Hiermina pl. Salomon 2 K za mestne reveže.

Darilo. Gosp. župnik Franc Schmid iz Gornje Branice na Primorskem, je daroval 100 K v pomoč goriskim trpinom. Plemenitemu darovalcu iskrena posredovalnica za goriske begunce v Ljubljani svojo najtoplejšo zahvalo.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela znesek 14 K, katere so nabrali „Domovničani“ (člani slov. podp. in izobr. društva) v Gradcu pri zadnjem „sodčku“ spominjajoči se naše šolske družbe. — Moška C. M. podružnica v Mariboru je poslala glavni družbi 200 K, katere so se nabrale v spomin umrlega g. Vekoslava Bahovca, c. kr. poštnega kontrolorja med mariborskimi Slovenci in drugimi prijatelji pokojnega. — Hramniški in Dolski rodoljubni so zbrali za C. M. kres vsoto 70 K. Gosp. Fran Koman iz Ljubljane je daroval C. M. družbi 2 K. Hvala!

Upravištvu naših listov so poslali: Za „Ciril-Metodovo družbo“. Franc Drobnič civ. komis. iz bojišča 2 K mes. pris., Franc Virant korporal iz bojišča 50 vin., dr. Iv. Zabukovek odvetnik, Smarje pri Jelšah 10 K, iz U. 238/17 „Neimenovana Čeha“ 3 K, Tomšič - Vrteč 10 K, mesto venca na krsto umrlega g. Iv. Dolničarja pos. i. gost. v Hrašču, gđ. Milica Zupanova 10 K, nabrala v veselji družbi ob deklaraciji „Slovenka sem“ in Avg. Korbar naduč. v Presejru sedaj kad. aspirant 88 K, nabral ob slovesu iz Gradca med slov. častniki in kad. aspiranti pod geslom „vremena Kranjec bodo se zjasnila“. Skupaj K 123-50.

Za „vdove in sirote v vojni pačih vojakov“ Franc Drobnič civ. komis. iz bojišča 2 K, mes. prispevka. Za „zavod za v vojni oslepele vojske“ mesto venca na krsto umrlemu Ivanu Dolničarju pos. v Hrašču pri Ljubljani daruje: Tomaž Mencinger trg. 20 K in Rajko Lukman trg. 20 K. Skupaj 40 K.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 31. julija: Mijo Nežič, brivski mojster, 69 let, Gosposka ulica 3.
Dne 1. avgusta: Neža Trtnik, mestna uboga, 76 let, Japljeva ulica 2. — Pavel Bezek, hiralca, 57 let, Radečkova cesta 9.
Dne 2. avgusta: Ana Reichmann, bivša služkinja, 28 let, Japljeva ulica 9. — Ignacij Waldsam, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Adolf Adamec, lovec in Josip Bila, deseterik, oba v rezervni vojaški bolnici v Marjanišču. — Avgust Mrva, sobnosilarski pomočnik, 35 let, Gosposka ulica 3.
Dne 3. avgusta: Zofija Dolenc, hči skladiščnika, 3 leta, Levstikova ulica 21.
V deželni bolnišnici:
Dne 30. julija: Katarina Mikulšič, bivša perica, 78 let. — Urban Pagon, delavec, 26 let.
Dne 31. julija: Leopold Dimnik, posestnikov sin, 8 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Avstrijska kmetijska posredovalnica za službe za tu- in inozemstvo.
Ekspresne službe.
Dunaj XVI., Payergasse šte. 15.
Posreduje po anonimnih listah, ki izhajajo vsak drugi dan. Tri liste stanejo 50 vin. Inzerati za besedo in trikratno objavo 5 vin. Naslov in številke se ne vračunajo. 2558

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena mati oziroma stara mati, sestra in teta, gospa

Marija Ličen

včeraj ob 7. uri zvečer v deželni bolnici, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 52. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bode jutri 5. avgusta t. l. iz deželne bolnice k sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 4. avgusta 1917.

Žalnočna rednica Ličen.

Več bi prist. belega dojenjskega vina se proda. — Naslov in ceno pove J. Parai v Trebnjem, Belenjsko.

Domači zajci

se prodajo v Garistiški bolnici No 8, Zaleharjeva ulica št. 28, Ljubljana.

Stanovanje dve sobi in kuhinja, se 1880. — Ponudbe pod „Uradnik/2534“ na uprav. »Slov. Nar.«

Prodajalka pridna in pešena, se sorošimo v trgovini na 8. armu trgu št. 3, Ljubljana. Hrana in stanovanje v hiši. 2547

Motorno kolo dobro ohranjeno, se kupi. — Cenjene ponudbe pod „Motorno kolo/2561“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«. 2561

Vinske SODE kupim, vsako mero do 30 hl vsebine. — Cenjene ponudbe naj se naslove na V. ENGELMAN, Kamnik.

Registrirne blagajne

ki niso v rabi, likvidiranih tvrdi, poškodovane blagajne itd., se ku uče sedaj nazaj. — Nati na registr. blagajni družba z. o. z., Dunaj VII., Siebensterngasse 31. 2 45

Zastopniki in potniki

se iščejo za stvar, ki se vsak dan rabi. Ponudbe pod „R. N. 1894/2564“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Hiša-vila z vrtom v ljubljanski okolici, se proda. Cena 24000 kron. 2547
Naslov se izve v upravi »Slov. Naroda«.

Kupim hišico

z poljem za prereditve ene krave in dveh prašičev v bližini železnice v kaki večji vasi. Ponudbe pod „Hišica 1/2562“ na uprav. »Slovenskega Naroda«. 2562

Štiri velike podobe

Ena velika slikana podoba, se prodajo. — Pojasnila daje: Frano Jonke, Kongresni trg št. 16, i. nadst. od 10 do 12 ure dopoldne. 2525

Hlapec

se takoj sprejme ki se razume pri poljedelstvu in konjih. V-č se poizve pri Mariji Jelenič, Ljubljana, Stara pot št. 1, (pri Majarščku). 2554

Salonska garnitura

dobro ohranjena, se takoj proda, zaradi pomanjkanja prostora. Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2541

Kupi se takoj od zanesljivih oseb več pisalnih strojev

že rabljenih in tudi pokvarjenih ter plaščo in zračna črva za dvokolesa ter šivalne in druge stroje. 2454

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg šte. 28.

C. in kr. smodnišnica v Kamniku potrebuje večjo množino

belojelševskega lesa

Natančneje se poizve istotam. 2377

Žigljenična

manufaktura

Jaki Slinger

Dunaj I., Wiesingerstr. 1 f.

Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr.

Zaprto, 30 vinarjev v znakah. 134

Sejdlin

Najbolje za zoba

135

G. Flux

Gosposka ulica 4, I nadstropje, levo. 2556

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priloga in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

privatno trgovske in gostilniške osebe izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znakma.

Rabim Vaš kreme

VUNOME

za lepotečanje, in ker sem z izrednim njegovim uspehom popolnoma zadovoljna, priporočam ga vroče vsem damam, ki jim je na srcu njih zunanost.

Švandova pl. Semčka, ravnateljica Smihovskih gledališč.

Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-Vrbovice, Halek. ul. 35 tel. 6443. Veliki lonček 3 K, srednji 1.50 K, za poskušnjo 60 vin. — Pošilja se po pošti proti vpslatvi zneska z dodatkom 60 vinarjev za porto.

Zaloga v Ljubljani: Lokarna V. pl. Trnkočzy. 2084-III.

OMNIBUS-NOTES

je

z ozirom na sedanje čase, ko je ljudstvo vseh jezikov raztreseno križem vseh avstrijskih dežel, gotovo najbolj praktična boleženica za vojake in civiliste, ker vsebuje besednjak in kratke pogovore v šestih jezikih: nemškem, madjarskem, slovenskem, češkem, poljskem in italijanskem.

OMNIBUS-NOTES

je tisti pripomoček, s katerim se bo zamogel takoj vsakdo sporazumeti s ljudmi gornjih jezikov.

— Cena K 120. —

Preprodajalci dobijo 25% popusta.

Naroča se edino-le pri tvrdki:

J. STOKA, Trst, ulica Molino piccolo 19.

Boliva se v vseh knjigarnah in papirnicah.

Dobro kuharico

veče vsoga gospodinjstva, sprejme meščanska rednica v Ljubljani.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Ekonomi

ki se razume v kletarstvu sprejme **Andrej Oset, p. Guštani,** Koroško. 2544

POZOR!

100 K nagrade dam tistemu, ki mi preskrbi stanovanje za takoj. Obstojati mora z 2-3 sob s kuhinjo, prazno ali meblvano. 2552

Kdo pove uprav. »Slov. Naroda«.

Hiša

dvonadstropna, z lepim vrtom, pripravna za vsako obrt, v Postojni na Vilharjevem trgu, se pod ugodnimi pogoji proda. Pojasnila daje Gizela Vodopivec, Postojna. 2513

Z inteligentnim in vestnim mizarjem

ki razpolaga z malo delavnico s stroji, bi se združil starejši trg. uradnik v svrhu izdelovanja dobičkanosnih proizvodov, ozi. se vzame tako delavnico v Ljubljani ali okolici v najem. Prijazne pon. na upr. »Sl. N.« pod „Naprej 2550“.

Kuharica

stara 26 let, čvrsta in zdrava, vajena tudi šivanja, ki zna dobro voditi samostojno gospodinjstvo, išče mesta h kake boljši samski osebi. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 2538

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino trdka „Ljubljanska industrija probekovih zamaškov JELAČIN & Ko, Ljubljana.“ 2278

Ugodna prilika!

Posestvo, ugodno za vpokojence, begunce, privatnike in ljubitelje ljubljanskega polja, na idiličnem kraju, oddaljeno 10 minut od južnega kolodvora, obstoječe iz nove hiše z 11 stanovanji, lepo urejenih svinjskih hlevov, sadnega vrta, velikega vrta za zelenjad, rodovitnih, okoli hiše ležečih njiv, napeljanega vodovoda in dveh cistem za škropljenje zelenjadi itd., se zaradi bolehnosti pod ugodnimi pogoji takoj proda.

Poizve se v trgovini sv. Martina cesta št. 6. 2553

Le resne ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod „Rododnost 2549“.

Porcelan, steklo

ter email. kuhinjsko posodo razpošilja dokler kaj zaloge

Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova ces. 15. 2461

MOJA

Režija Alwina Neussa!

Samo tri dni. Samo tri dni.

Ni za mladino.

v Kino Central v dež. gledališču.

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

Kovaškega pomočnika in vajenca sprejme takoj, kovaški mojster Valentin Urbančič, Dolenjska cesta št. 1.

Majhna hiša z gostilno in vrtom v bližini Ljubljane se proda. Več se poizve v urav. »Slov. Nar.« 2527

VILA z vrtom

se proda, v Ljubljani, Cesta na Rožnik št. 41. 2607

Stanovanje

iščem takoj, eventualno za november, obstoječe iz dveh ali treh sob. 2509
Ponudbe: A. Druškova, Kolodvorska 3.

Oficirska jezdnja oprava in sedlo

kompletno, se proda. Gosposka ulica št. 1. nadstrop. pri ge. Karolini Stefan, do 3. ure popoldne in ob 7. uri zvečer. 2523

Hiša,

enonadstropna, pripravna za vsako obrt, v ličnem trgu na Spodnje Stajerskem ob železnici, se pod ugodnimi pogoji proda. Zraven hiše hlevi in vrt. Pojasnila daje Branilnica in posojilnica v Sevnici. 2378

Praktikant

se išče za veletrgovino, iz boljše obitelji. — Potrebno je znanje slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe je poslati na upravništvo »Slov. Naroda«. 2499

Spretno modistko

sprejme tvrdka 2540

Minka Horvat, Ljubljana Stari trg šte. 21.

Gospod, ljubitelj prirode, v stalni službi, vojašč. prost, s pravico do pokojnine, zmožen vodstva trgovine in kmetištva, želi znanja sorodne dušegospice ali mlajše vdove, ki bi imela trgovino, posestvo ali primerno doto v svrhu ženitve. 2548

Le resne ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod „Rododnost 2549“.

Porcelan, steklo

ter email. kuhinjsko posodo razpošilja dokler kaj zaloge

Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova ces. 15. 2461

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

MOJA

Lepo mehlovana mesečna SORA
z posebnim vzhodom in električno razsvetljavo v sredini mesta, se išče za takoj ali kasneje. Ponudbe pod „Mirna stranka/2539“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Mesarskega pomočnika se išče, poštenega, zanesljivega, najraje invalida, ker ni velikega opravila. — Istotam se sprejme tudi mesarskega vajenca, če mogoče že vajenega v mesarskem opravilu. Ponudbe na Anton Hafner, mesar v škofji Loki. 2477

Vinski kamen

suhe gobe, kumno, med, vosok, sveže in suhe sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč, kupi vsako množino po najvišjih cenah veletrgovina 2482

Anton Kolenc, Celje.

500 kron!
Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Rila balzam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obšiščencev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.75 K, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komeny, — Košice (Kassa) Postfach 1 12 307, Ogrska. 3663

Blaž Jančar

pleskarski mojster
več let pri tvrdki Eberl, se priporoča slavnemu občinstvu kot invalid za 2215
stavbena in pohištvena pleskarska dela.
Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Subra z elastičnim gibljivim lesenim podplatom.
Ceniki na zahtevo!

Edina prodaja: 1732
E. Braunstein, Dunaj I, Grichengasse 7.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno pobarva. 1 steklenica s pošt. vred K 2.70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s pošt. vred K 2.45.

Naslov za naročila:
Jan. Grolich, Engel - Drogerie, Brno, št. 639, Moravsko.

Karel Linhart

urur
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.
Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihalo s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilk. Nikljaste vojne ure, ure v zapustnicah z radijem kazalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljastih ur „Omaga“ po najnižjih cenah. 131
Popravila se izvršujejo najbolje.

Vozna kolesa in pritikline, poprave, emailiranje in poniklanje izvršuje točno in ceno 1311
A. Weissberg, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/8. Cenik odd. 1 zastoj.

Popravila in preoblike točno in ceno. 1311
Najcenejše
dežnike in solnčnike domačega izdelka priporoča tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Ivan Bizovičar umetni in trgovski vrtnar Ljubljana 839
Kolezijska ulica št. 16
priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

Izposojevanje ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najtinejših dekorativnih cvetlice za dvorane in balkone. Vsakovrstne sadike do najzlahtnejših cvetic in zelenjavi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.
Brazojavke: I. Bizovičar, vrtnar Ljubljana.

Pianine, klavirje, Orchestrione, in harmonije.
S. KMETETZ
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Tehnična pisarna za izvršitev vsake vrste načrtov, proračunov. Obširno konc. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev
VALENTIN ACCETTO
zapriseženi sodni izvedenec v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14. Izvršujem tudi na željo privatne cenitve v mestu in na deželi. Predejalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbna dela in nadzorovanje. — Tajnost zajamčena. 30

Edna posebnost likerja je
Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca
je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izberno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni državi ne bi smel manjkati.

Stampilije vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe, graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij
LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

Franc Furlan naslednik Faschingova vdova
ključavničarstvo in zaloga štedilnikov se nahaja: 125
Ambrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA v Ljubljani, Dunajska cesta 11.
Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.
Parno barvarstvo ter kemično čiščenje in snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Najpopolnejše nadomestilo za
ŠKROB (štirko)
da se brez pranja, brez škrobljenja ter brez likanja lahko očisti vsak ovrtnik in manšete.
Dobiva se povsodi.
Glavna zaloga pri tvrdki
Milan Hočevar Ljubljana
Sv. Petra cesta 28.
Istotam dobite
krtače za ribanje.

Slamnate šolne za dom in slamnate podplate za v čevlje
sem začel izdelovati v toliko, da lahko ustrožem vsaki zahtevi in jih priporočam kot nadomestilo za drago usnjeno obutvo, posebno za dele v sobah. 235
Poskusite, ne bode vam žal.
Fr. Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Lasne kite
najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Krepp ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za lase in brado od Dr. Dralica rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidne, zanesljivo blago priporoča
Štefan Strmoli Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Gonoktein. 4
Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.
GONOKTEIN je upeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. Janovskega. Na nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil i. t. d.
Vseučilišni docent dr. ER. KLAUSNER, I. asistent nemške dermatologije klinike v Pragi je v svojem predavanju pred zdravniški na univerzi povdarjal izvrstno učinkovanje Gonokteina ter ga posebno priporočal kot izborni balsamikum, ker ne draži želodca niti ledvic. 2130
M. U. dr. J. grof ROSSIGOLI, občinski zdravnik v Kaštelu starem piše: V mnogih slučajih akutnega kapavca zapisal sem Gonoktein in uvidel sem, da je izvrstni antigonorrhoeum, ker ne kviri želodca in ne ledvic.
Dobi se po vseh večjih lekarnah. Škatljica K 6.—
Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Trakozoy. Zagreb: Lekarna „Salvator“, S. Mitelbach, Jelačićev trg.
Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrsovice 552.
Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno - zdravstvenega zbirališča.

Kostanjeve in bukove hlode kupi vsako množino franko vagon 255
Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.
Vpošteva se le pisane ponudbe z navedbo cen.

Potrebuje se mesečno kakih 150 m³ DRV (trd les) s Kranjske, proti takojšnjemu plačilu.
Ponudbe naj se vpošljejo v najbližnjem času pod „Z/2540“ na upravništvo „Slov. Naroda“. 2549

Conjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril
SALON za GOSPODE in DAME.
Izričeval bodem vsa v to stroko spadajoča dela. Damske kostume po najnovejši dunajski modi. Damske bluze po najfinijem francoskem sistemu. Obleke za gospode po najfinijem kroju. — Obenem hočem tudi radi pomanjkanja blaga obrabati in modernizirati damske kostume in obleke za gospode po najnižjih cenah. 2555
Feliks Potočnik, Gradišče št. 7., pritličje Tudi se sprejmeta takoj dva dobra krojaška pomočnika.

STROJNIK k parni žagi proti dobremu plačilu, se takoj sprejme. 2529
Kdo, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Vojnopoštne dopisnice. 1000 kosov vojnopoštne pisemskega papirja za 12 — kron.
K 3.50 za 1000; 100 vojaških ali ljubzenskih K 5.—; umetniških razglednic K 6 razpošilja po povzetju 2969
Schleier-jeva zaloga razglednic, Dunaj XVI/15, Brunngasse 67. Ako ne ugaja, denar nazaj.

znojmske kumare velike 100 kg . . 40 K, srednje 100 kg . . 50 K, male 100 kg . . 65 K,
franko iz Znojma proti naplačilu, ostane po povzetju. Za Kranjsko prevzema samo pisarna naročila G. L. WONDRA, Ljubljana, Pred Igriščem št. 3. 2445

Hiša na Javorniku se proda, visoko pritličje in prvo nadstropje, solidno zidana, z velikim vrtom in travnikom, par minut od kolodvora, ob glavni cesti, je vprašati pod naslovom: Posojilnica, Miklošičeva cesta 6, Ljubljana. 2483

PRISTAV (majer), se išče.
Mora biti oženjen z večjimi otroki, vojašine prost (vojni invalidi imajo prednost), več sadje- in živinoreje ter vinogradništva, zmožen popolnoma slovenščine in deloma tudi nemščine. Dobra plača, služba eventualno trajna.
Dopisi pod „Südsteiermark/312 a“ na anončno ekspedicijo Kienreich Gradec, Sackstrasse 4. 2514

Bratje Schön
Dunaj, L. Fischerstiege št. 8.
dobavljajo po najnižjih cenah, pri recelni in točni postrežbi:
svilene trakove, tkane trakove, železni natiči za sukanec, stremene, besereporte, volno v klobčičih, čipke, vezanine, gume iz koščakovine, biserne matice, sukanca, zaponske in modne gume, vse vrste igel, naramnice, sortirane žepne nožice, škarje, cevi iz višeni, ustnike, cigaretno doze in za tobak, porcelanaste pipe, zobne creme in ščetke, denarnice, listnice, ključavnice, varovalce podplatov, žebelje, pisemski papir, note, bilježnice, svinčnike, črtala, tablice, peresa, žepna in ogledala na stojalih, krtače za obleke, blato, pleskanje, za paste in snaženje, harmonike, biče, jedilno orodje, različne žlice, glavnike za česanje, žepne in zoper prah, celulojne lasnice in zaponke, gumijevi otroški ustniki, montaže, ter vse vrste nürnbergskega blaga in drobnin. 2490

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Naznanilo.

javnemu občinstvu kakor prečast. duhovščini v ljudne naznanjam, da
stavbno tvrdko **JAKOB ACCETTO**

po svojem zastopniku Avgustu Accetto

2504

ke prej vodim naprej, ter izvršujem vsa v te stroke spadajoča
dela, ter se v ljudno priporočam

Merica Accetto, imateljica tvrdke, Trg Tabor št. 2.

Zajamčen uspeh.

Tisoče zahvalnih pism
na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

1566

dr. A. Rixa kreme za prsi vsako starost, **zanosljiv uspeh**. Rabi
se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo
lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Polzkušna pušica K 4—, velika pušica, za-
dosna za uspeh K 9—, Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX., Lankiergasse 6 E.

Zaloga v Ljubljani: drog. Kanc in „Adrija“, Zaloga v Mariboru: lekar. Schützengasse, Mar. pom. in part. Hofman.
V Trstu: Part. Andreuzzi, Corso 5.

Stroji za striženje las à 10 K.

Brilje od 2—10 K. Briljski apa-
rati, briljske kilne

najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri

**A. WEISSBERG, Dunaj II.,
Untere Donaustrasse 23/5.**

Specijalni cenik odd. IV. gratis. Za trgovce en gros cenik.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših

**žime.
M. Pakić**

v Ljubljani.
Najboljše kakovosti se
pokoje v povojem.

M 20 K 1-20

Sablona s 16 monogrami, pri-
merna za namizno prto, servi-
ete, žepne robce in vseh vrst
perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Jos. Rojina
modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in
uradniške
uniforme:**
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

prilaga svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Hrastov in kostanjev les

v doblih in vejah od 10 cm debelosti naprej kupi po najvišji ceni
Julius Žigan na Polzeli v Savinski dolini.

Srbečico, izpuščaje

odpravi kar najhitreje „Dr. Fiescha originalno rujava
mazilo“ Mali lonček K 1 60, veliki K 3—, družinska
porcija K 9—, Dobiva se

1853

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.

Na debelo!

Na debelo!

**Baterije, svetiljke, žarnice.
Vido Bratovž, Ljubljana,
Stari trg šte. 4.**

2214

Za dame!

Za dame!

Najugodnejši nakup!

Prodajam radi velike zaloge bluze od navadne do
najfinjšega kroja

po znatno znižanih cenah.

Specijalna trgovina za bluze

Antonija Sitar, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Prvi ljubljanski zavod za negovanje lepote

in trgovina dišav

zaloga Schröder-Schenke preparatov

2248

Poljanska cesta št. 7, pritličje.

Negovanje obraza, kože, las, prsi, rok.

Masaža telesa in parna kopelj obraza.

Odpravljajo se mozoli, pege, zajedalci, ru-
mene lise, rdečica kože in nosu, ohlapna koža,
podbradek itd.

Damam z dežele se dačo navodila za nadaljnje samozdravljenje.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zaprise-
ženi strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga

glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-

dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder

Stingl, Rud. Stelzhammer, Czupka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh

modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z

angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno

obvezna garancija. Najmanjša najnižja. Zamena naj-

ugodnejša. Uglavljanje ter popravila strokovno in ceno.

Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno lo-

jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom fals-

ifikatov in navideznega „pofolna“ pri kričalih, ki se

drznej govorijo o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni

jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

prilaga svojo bogato zalogo

vozniških koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.

Pisalni stroji

„ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti

Delniški kapital K 60.200.000—.

Rezerve „ 17.000.000—.

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:

„ K 143.241.140—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje ku-
ponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samostojne (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravljanje c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžre-
banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Priloge: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Delniška glavnica 10.000.000 kron.“

Stritarjeva ulica števil. 2.

Rezervni fond okroglo 1.500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financa erarične dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.

Najlepši kras ženske

so lepo oblikovane, bujne, trde gradl. Gospe, ki se v tem oziru ne čutijo popolne, naj pišejo na Ido Krause, ki jim pošlje brezplačno na podlagi od nje preiskušene metode, diskreten svet v svrhu pridobitve idealnih, okroglih oblik. 1851

Ida Krause, Požun, (Pressburg), Ogrsko,
Schanzstrasse 2. odd. 41.

Prosim, oglejte si predležne oblike nog in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večak a 61 Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedično in anatomska obuvila, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

124

apretura sukna

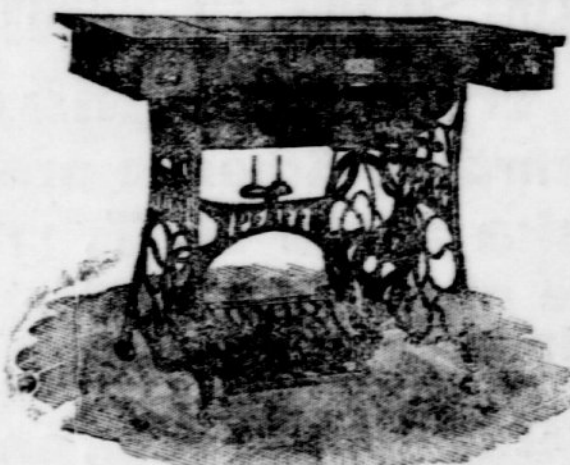
Ljubljana, **Anton Boc** Glince,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
se priporoča.
Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

Najboljši in najpopolnejši so le

„Pfaff“

šivalni stroji.

10-letna garancija.

Največja izbira
v vseh moder-
nih opreman in
za vsakovrstno
obrt.

Brezplačen pouk
v vezenju.

Ign. Vok specialna trgovina s šivalnimi stroji,
Puch kolesi in vsemi zraven spad. deli.
Ljubljana, Sodna ulica števil. 7.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg števil. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša KOSTUME Najnovejša

Plazče, jope
Zalno — domače obleke
Perilo, čepice, športne
klobuke in stoznike.

BLUZE **KRILA**
Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Miglenične perile in druge potrebščine za nevrojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Kupim vsako množino
vseh valikosti od vina, žganja ali rumu.
Ponudbe je poslati na **MIHAEL**
OMAHEN, Višnja gora. 2526

Kupujem in prodajam:

bodisi pohištvo, steklenino, železo, sulice, porcelan, orožje, podobne, star denar, sploh vse, kar je najmanj 50 let staro.

Obenem kupim staro zobovje.

Posredujem za hiše, zemljišča itd.

Albert Derganc

brivec in koncesioniran starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

8 vinarjev

(za dopisnico) stane Vas moj
glavni katalog, katerega se vam
odpošlje na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur

Jan Konrad, c. l. kr. dvor. dobav., Most (Brux) 1466, Češka.

Nikljaste ali jeklene ankarice K 16, 18, 20,
armadne radijske ankarice K 18—, 22—,
26—; belokovinate (Gloria-srebro) z
dvojnimi pokrovom ank. remont. ure K
30—, 32—; masivne srebrne ank. remont.
ure K 40, 50, 60. Budilke in stenske ure
v veliki izbiri, 3 letna pismena garancija.
Pošilja po povzetju.
Nikakega rizika. Zamenjava dovoljena ali se povrne denar.

Prej v **F. Batjel** Prej v
Gorici. Gorici.
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Moška in ženska
dvokolesa
s staro pnevmatiko.

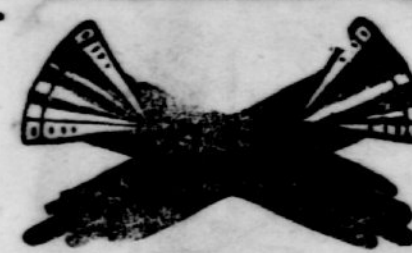
Šivalni stroji, gramofoni,
električne žepne svetilke že
kompletne od 2 K.

Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce

Mehanična delavnica
na Starem trgu št. 11
v shtičevi hiši poleg gorške kleti.

Solidno blago.

Najnižje cene.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rekavie, modne blago za
gospode in dame, raznovrstne filme
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmeti. 413

Moderna predtiskarija.

Izdolovanje preoblečenih gumbov.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

542

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Kostanjev les

od 1 m dolgosti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-
nih kupi po najvišji ceni tvrdka: 96

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Tele-
novijana
L 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon
Stevila
154.

BRATA **EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja 121

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica števil. 6.
Električna sila.

Otroške dekliške deške

2519

galoše

Iz najboljšega gumija (izra mirnih časov) pri

C. J. Hamann, Ljubljana

Mestni trg števil. 8.

Krijte svoje potrebščine za jesen in zimo takoj. Iz-
delava je povsod ustavljena in le še par sto parov jih
je še na razpolago.

Cena: K 12—, 13-60, 15-80.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluže za dame
Mestni trg št. 10.

Stanje vlog koncem marca 1917 ca. K 150.000.000—.

Glavnica K 40.000.000—.

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav. :: Kredite za aprovizacijske nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Šročke c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.